ÁRA: 20 FILLÉR

# DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bikabérház). Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XXI. évf. 98. 1944. május 2 kedd

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyedévre 15.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

## Szociális gondoskodás

Annak a nagy átalakító munkának, mely a magyar élet minden ágazatára kiterjed, egyik igen fontos részlete az, mely a magyar dolgozók új, széles rétegeinek a szociális gondoskodás áldásaiba való bekapcsolását célozza. Ez talán nem kelt olyan figyelmet, mint amilyent megérdemelne, pedig jelentőség szempontjából első helyen áll.

Mint ismertettük: a belügyminiszter új rendelete a balesetbiztosítást kiterjesztette a mezőgazdasági munkásság további rétegeire, az aratókra, az erdei munkásokra, az alkalmi munkásokra. A jövőben nem történik meg, hogy a munka közben szerencsétlenül járt ember családjával együtt nyomorba kerül, hanem ilyen esetben eltartásáról gondoskodás történik. Az OMBI a szolgáltatásokat ezentúl haladéktalanul nyujtja, tekintet nélkül arra, hogy egyébként a biztosítási kötelezettség alá eső munkavállaló biztosítva volt-e vagy sem. Ha a munkaadó a kötelező biztosítást elmulasztotta, akkor tartozik az OMBI-nak megtéríteni a kártalanítás költségeit. Ezzel a radikális intézkedéssel elejét vették az olyan eseteknek, melyek a multban sokszor előfordultak, hogy a szerencsétlenül járt mezőgazdasági munkás nem kaphatott baleseti járadékot, mert nem volt bejelentve.

Az új rendelet fontos intézkedése, hogy a gazdasági altisztéknek minősülő béresgazdák, magtáros gazdák, gazdasági cselédek a munkások öregségi biztosítása helyett ezentúl a gazdatisztek aggkori nyugdíjbiztosítását fogják élvezni.

Városi ember alig tudja felfogni, hogy milyen áldást jelentenek ezek az intézkedések az érintett néprétegekre és hány százezer magyar ember életbiztonságát hozzák magukkal. Éppen azokat a rétegeket érinti ez a szociális gondoskodás, melyekre eleddig a legsivárabb sors várt elöregedésük esetére. Most már ezen értékes, dolgos rétegek előtt is biztosítva van a jövő.

Az igazi népgondozás kezdetét jelenti a most kiadott belügyminiszteri rendelet, mely legszebb ígéret arra, hogy az új magyar szocializmus teremtődik meg a nagy átalakulás során.

A néprétegek felemelése, sorsának biztosítása olyan feladat, mely nem szorulhat háttérbe még a mai háborús viszonyok között sem, mert a szociális gondozás egyúttal nemzetvédelem is s leginkább vértezi fel a széles néprétegeket a küzdelemre.

A nemzet erejét a szociális igazság érvényesülése fokozza, ezért van nagyjelentősége minden olyan kormányintézkedésnek, mely ennek elérésére irányul, ezért fogadja a nemzeti közvélemény nagy örömmel a kormány szociális intézkedéseit.

### Tanitókat osztanak be közigazgatási munkára -- A sárgacsillag viselésére kötelezett zsidókat eltiltották a nyilvános fürdők látogatásától -- Hirdetmény a zsidók élelmiszerellátásának szabályozásáról

# A németek állandóan folytatják a harcot az angolszászok utánpótlási összeköttetései ellen

## Moszkva sürgeti az inváziót, de hiába -- Berlin felett 129 amerikai gépet lőttek le -- A keleti arcvonal déli szakaszán nagyobb hadműveletek nem történtek, Kovelnél újabb térnyerést értek el a németek -- Benesék újabb egyezményben teljes alárendeltséget vállaltak Moszkvával szemben

## A jugoszláv példa

**Az angolszász garanciák és ígéretek** valódi értékére szomorú fényt vet Péter szerb király minapi ismeretes nyilatkozata, amely egy lángoló vád volt angolszász szövetségesei ellen, egy keserű kifakadás azokkal a megváltozhatatlan tényekkel szemben, amelyek ma mértékadók és döntők a szerencsétlen szerb nép sorsára vonatkozóan. Bármilyen elvakult és politikailag éretlen is volt a Simovics-klikk, amely 1941 tavaszán a volt Jugoszlávia sorsát megpecsételte, mégsem feltételezhető, hogy megfelelő angolszász garanciák és ígéretek nélkül merte volna a végzetet felidézni. Azóta hosszú három esztendő telt el, a szerb nép eddigi történelmének valószínűleg legnehezebb esztendői következnek, leírhatatlan szenvedések, mérhetetlen áldozatok és rosszul felfogott hazafias érdekek védelmében hősi helytállás jegyében is — mind a lelkiismeretlen, könnyelmű politikai félrevezetés szörnyű következményei. A volt Jugoszlávia népe óriási veszteségeket szenvedett és a lakosság egyes csoportjai, akik nem akartak az új horvát vagy szerb állam kereteibe beleilleszkedni, még ma is komoly veszteségeket szenvednek. És mit szólnak mindehhez az angolszászok, akik hajdanában Donovan ezredes személyében, aki Roosevelt személyes megbizottja volt, egyik „felelős" politikusukat küldték Jugoszláviába, hogy meggyőzze az akkoriban ellenzékben levő Simovicsékat az angolszász segítség hatékonyságáról? Nézzük itt Péter király említett beszédének egyik részét, mely valóban minden kommentár nélkül alkalmas a tényleges helyzet megvilágítására: „A halál Jugoszláviában borzalmas pusztításokat végzett és majdnem minden család gyászban van. Jugoszlávia lakossága több mint egymillió lélekkel csökkent. Az a segítség, amit a szövetségesek küldtek Jugoszláviába repülőgéppel vagy ejtőernyőkkel, még arra sem elég, hogy egy zászlóaljat felfegyverezzünk. Az én katonáim ma rongyokban küzdenek és mezitláb járnak még a legnagyobb hóban is. A muníció Jugoszláviában drágább mint a kenyér s a puska értékesebb mint az ember".

**Igy járt Jugoszlávia,** pedig senkisem mondhatja, hogy nem tett meg mindent az angolszász célok érdekében. Vajjon hány jugoszláv politikus vetette fel már magában a nagy kérdést: érdemes volt? Érdemes volt hinni az angolszászoknak, szembeszállni a világ egyik leghatalmasabb hadseregével minden győzelmi remény nélkül, tiszta önfeláldozásból? Érdemes volt emigrálni, vagy a partizánsors terheit vállalni, csak azért, mert az angolszász propaganda szerint még mindig volt mit „menteni" Jugoszlávia sorsán? Hol tartana ma az egykori Jugoszlávia, ha továbbra is megmaradt volna a tengely oldalán, beleilleszqedett volna az európai közösségbe és gazdasági vonalon támogatta volna Németország és Olaszország erőfeszítéseit? Tagadhatatlan, hogy különösen Olaszországgal bizonyos érdekellentétek állnak fenn, de mily csekély áldozatokba került volna ezeknek a kiküszöbölése ahhoz képest, hogy mit kellett ennek az országnak azóta elszenvednie! Voltak ellentétek a szerbek és horvátok között is, de az európai közösség szellemében ezeket is biztosan mindenkit kielégítő módon meg lehetett volna oldani. Igy viszont minden elveszett, kezdve az államtól egészen az utolsó kis családi tűzhelyig. Belgrád katonai célpontjait bombázták Simovicsék hitvány árulása után a németek, ma pedig az angolszászok minden különösebb indok nélkül a pusztító bombák ezreit dobják a volt fővárosra. Megfeszített termelő munka helyett a polgárháború borzalmai dúlnak és állandóan megtizedelik a népet...

**Sokatmondó példa** a volt Jugoszlávia esete éspedig olyan példa, amely a semlegeseket, de a tengely oldalán álló kisebb államokat is joggal érdekelheti. Mert — hogy csak egy példát említsünk — nálunk Magyarországon is voltak, akik bíztak az angolszászok állítólagos „ígéreteiben", bár Magyarországnak soha még csak nem is ígértek semmit és az első világháború után már egyszer megmutatták teljes közömbösségüket sorsunk iránt. Voltak, akik hitték, hogy Anglia sohasem engedi majd Magyarországot a bolsevizmus kezeibe jutni, akik arról álmodoztak, hogy abban a pillanatban, amikor az orosz seregek a Kárpátok előtt megjelennek, mintegy varázsigére valahogyan megjelennek az angolok az európai kultúra és a kereszténység védelmében. Ők voltak azok, akik hirdették, hogy Magyarországnak ennélfogva tulajdonképpen nincs semmi köze ehhez a háborúhoz, nincs semmi köze Németország háborújához, mert hiszen itt úgyis minden rendbejön, anélkül, hogy még csak az ujjunkat is megmozgatnánk.

**Ezeket a tévhiteket** az azóta bekövetkezett események már eléggé megcáfolták, de ha mégis akadna valaki, akinek még nem nyilt ki a szeme, hát tekintse a jugoszláv példát és okuljon azon. Mert ha az angolszászok jugoszláv szövetségesük érdekében, aki pedig tényleg vérzett közös ügyükért, három éven belül nem tudtak vagy talán inkább nem nagyon akartak semmit sem csinálni, hát akkor mit remélhetett volna példának okáért Magyarország ezektől a „szövetségesek"-től?

*

**Benesék megrögzött szokásukhoz képest tovább tervezgetnek,** bár minden tervük légüres térben mozog. Visinszki szovjet helyettes külügyi népbiztos sajtóértekezleten bejelentette — mint az NST közli —, hogy „Csehszlovákia kezdeményezésére új megállapodást létesítettek a Kreml és a londoni cseh kormány között". Visinszki a megállapodás részleteit is közölte. Eszerint „a szovjet hadsereg bevonulása esetén Csehszlovákia valamennyi katonai és polgári közege aláveti magát a szovjet seregek parancsnokságának. Csehszlovákiát különböző szakaszokra osztják fel s minden egyes övezet parancsnokságát egy szovjet parancsnok veszi át. A szovjet csapatok csehszlovák területen saját bíráskodási jogot tartanak fenn magukuak".

Számunkra, akik közvetlen közelről szemlélhettük Prágának már régebbi — 1938 előtti — keletű felkínálkozásait Moszkva felé és láttuk, hogy Benes a maga hazugságokra épített országa biztosítása érdekében hajlandó volt behozni a szovjet katonai és politikai befolyását Közép-Európa szivébe, nem meglepetés ez az egyezmény. A londoni cseh kormány eddigi politikájának logikus folytatása, hogy az egykori csehszlovák köztársaság területét és népeit adandó alkalommal kiszolgáltatná Moszkva kénye-kedvének, abban a reményben, hogy ebből az engedékenységből Benes és köre később valamit saját hasznára profitál. De mit szólnak ehhez a szerződséhez az angolok és amerikaiak?! Hiszen ebben a megállapodásban nemcsak a szovjet kiszolgálása van benne, hanem az a beismerés is, hogy egy uralomváltozás esetén „Csehszlovákiának" csak üres államkeret volna meg s ezt az államkeretet a szovjetnek kellene katonai hatalommal együtt tartania addig, amíg Benes meg nem jelenik és át nem veszi — amit kap.

A cseh propaganda fáradhatatlanul hirdeti, hogy Benest cseh és szlovák földön népek milliói, hivatalnokok és szolgálatára elszánt katonák százezrei türelmetlen bizalommal várják. Prágából és Pozsonyból ezek a propagandaszólamok lépten-nyomon megkapják a hivatalos és illetékes választ. Legújabban még az emigrációban is igen erős hangok hallatszanak Benes és politikája ellen.

---

**Amszterdam, május 1. (NTI): A brit hírszolgálati iroda amerikai jelentése szerint hivatalosan közölték, hogy egy amerikai hajót az ellenség a Földközi tengeren 498 amerikai katonával a feélzeten elsüllyesztett.**

TÖKÉS FOTO
FOTOKOPIÁT KÉSZIT

## Német hadijelentés

**Berlin, május 1.** A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderő főparancsnoksága közli:

**Szebasztopol előtt, valamint a Dnyeszter-torkolat és a Kárpátok közötti arcvonalon nagyobb hadműveletek nem történtek. A Dnyeszter alsó folyása körüli harcokban különösen kitüntette magát a Jordan alezredes vezetése alatt álló 715 bradenburgi gránátosezred.**

**A Dnyeszter felső folyásától délre, valamint Koveltől délnyugatra csapataink kemény harcok során további teret nyertek. Német harci és csatarepülőezredek Kovel térségében szovjet ütegállásokat, páncélos gyülekezési helyeket és járműoszlopokat támadtak és sok járművön kívül 23 ellenséges löveget is elpusztítottak.**

**Nehéz német harci repülőgépek erős kötelékei az elmult éjjel súlyos és hatásos támadást intéztek a Rovnótól délre fekvő Zdolbunovo közlekedési csomópont ellen. A déli arcvonal több szakaszán az ellenség vasúti forgalom elleni támadásaikat repülőink eredményesen folytatták.**

**Vitebszk és Polock között visszavertük a bolsevisták helyi jellegű támadásai és tüzérségi tüzzel szétvertük készültségeiket. Magas északon Hoppe százados vezetése alatt álló egy német közelfelderítő kötelék a nehéz sarki időjárási viszonyok mellett is kiválóan teljesítette feladatát.**

**A nettunói hídfőnél egy rohamcsapat vállalkozás során több ellenséges kiserődöt felrobbantottunk és védőrségüket elkeseredett harcok során egész csekély saját veszteség mellett megsemmisítettük. Egy csatarepülőkötelék sikeres támadást intézett tüzérségi és légelhárító tüzérségi állások ellen. Német és olasz vadászok, valamint a légelhárító tüzérség Észak-Olaszország felett hét ellenséges gépet lőtt le.**

**Április 29-én angol vadászbombázók St. Maló kikötőjében egy ott horgonyzó és felismerhetően megjelölt német kórházhajó ellen intéztek támadást és a hajót fedélzeti fegyvereik több találatával megrongálták.**

**A megszállt nyugati területek helységei ellen intézett támadás során az ellenség vasárnap 9 repülőgépet vesztett.**

**Az elmult éjjel egyes angol zavaró repülőgépek Nyugat-Németország helységeire bombákat dobtak le.**

**Az angolszász utánpótlási összeköttetések a harcban április folyamán a légi haderő és haditengerészet 23 kereskedelmi és szállítóhajót süllyesztettek el, 153.820 bruttó regisztertonna tartalommal, további 34 hajót, összesen 227 ezer bruttó regisztertonna tartalommal bomba és torpedótalálatokkal súlyosan megrongáltunk. Ezek közül soknak az elsüllyesztésével kell számolni. Az ellenséges hajók közül 27 rombolót és kísérőhajót, egy aknakereső hajót és 7 gyorsnaszádot elsüllyesztettünk, valamint öt rombolót s 9 gyorsnaszádot megrongáltunk.** (MTI).

## 129 amerikai gép lelövését jelenti Berlin

Berlin, május 1. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Az amerikai légi erő a német főváros ellen intézett szombati nappali támadásnál a végleges megállapítások szerint 129 gépet vesztett. Ezeknek legnagyobb része — 121 — négymotoros bombázó. Az egyik német vadászrepülőraj parancsnoka, König főhadnagy egymagában négy ellenséges bombázót lőtt le légi harcban.

Vasárnapra virradóra meginf ellenséges gépek jártak Németország felett. Ezúttal csak az alsórajnai tartomány területére esett néhány bomba.

## Az angolszászok április havában 1392 repülőgépet vesztettek

**Berlin, május 1. Az Interinf jelentése szerint az angolszászok április havában legalább 1392 repülőgépet vesztettek. Ezek közül 1125 négymotoros bombázó volt.** (MTI)

## Tito-bandák megsemmisítése

*Berlin.* Interinf jelenti. A Balkán területén folyó nagyszabású német felszámoló hadműveletek igen sok különösen jelentős eredményt hoztak. Legfontosabb a kommunista irányzatú úgynevezett *Tító bandák kísérletének teljes meghiusítása, hogy szerb területre nyomuljanak be.* A Tító bandák szándékát kb. három héttel előbb felismerték és megelőző mozdulatokkal keresztülhúzták a német csapatok, úgy hogy a helyi támadásokra előre küldött rablócsapatokat Szerbia délnyugati határterületén a német biztosító kötelékek szűk hálójával találták szembe magukat. Csupán *április legutolsó napjaiban több mint 1750 elesett banditát számoltak meg és több, mint 1900* hadifoglyot ejtettek. Ezzel a Balkánon folyó német tisztogató hadműveletek során áprilisban elesett banditák száma 11.224-re emelkedett, ebben a számban csak a német csapatok általmegállapíthatóan elesett banditák foglaltatnak benne.

A valóságban elesett terroristák száma jóval nagyobb. Pieldzsinának a német csapatok részéről történő bevétele különösen nagy hatású volt a banditákra, mivel itt egy legravaszabb álcázott külön berendezett bandaközpontot fedeztek fel és semmisítettek meg.

## Badoglio útja

*London*, május 1. Badoglio tábornagy rövidesen katonai meg beszélések végett Angliába utazik, közli az Evening Standard diplomáciai munkatársa. A hat pártból álló kormány megalakítása óta Badoglio minden erővel azon fáradozik, hogy rábírja a kormányt Olaszország háborús erőfeszítésének fokozására és hadseregének a németek elleni mozgósítására. Az angol főváros külföldi megfigyelői szerint azonban ez mindaddig nem igen lehetséges, amíg az olaszországi szövetséges politikával összefüggő bizonyos kérdéseket nem vitatták meg a legfelsőbb helyen. Badoglio útjának irányát illetékes helyeken Londonban sem nem erősítik meg, sem nem cáfolják.

## A Törökországban élő lengyelek szovjet ellenes magatartást tanusítnak

Moszkva, május 1. A vasárnapi szovjet lapok vezető helyen közlik a Szovjet Távirati Iroda ankarai jelentését, amely a Törökországban élő lengyelek szovjetellenes magatartásáról számol be. A jelentés szerint a lengyelek szovjetellenes propagandamozgalmának központi szervét, amely eddig Szíriában működött, Istanbulba helyezték át. A jelentés a továbbiak során azzal vádolja a törökországi „úgynevezett lengyel nagykövetséget" és a lengyel hírszolgálati ügynökséget, hogy „istanbuli kirendeltsége közvetlen kapcsolatban van Göbbels propagandagépezetének törökországi szerveivel".

### Meggyilkolták a vilnai orthodox érseket

**Riga, május 1.** Vasárnapra virradóra Kovno és Vilna között bolsevista bandák megtámadták Vilna orthodox érsekét: Sergius metropolitát, Litvánia, Lettország exarcháját. Sergius éles ellenfele volt a bolsevizmusnak.

## A német-török viszonyról ir a Tanin

*Ankara*, május 1. NST: Tanin című lap ellenőrizhetetlen híreket közöl, amelyek szerint Papen ankarai német követ hosszabb ideig nem tért vissza állomáshelyére. A lap sajnálja ezt a tényállást és azt írja, hogy »Berlinnek Törökország általános helyzetánél fogva meg kellene értenie a krómérckérdésben tanusított török eljárást«.

Papen kiváló diplomata, aki a legnehezebb helyzetekben is rendben tudta tartani a német-török kapcsolatokat, folytatja a cikk. Sajnálatos lenne, ha a krómércszállítások kérdésében most feszültség állana be a német török viszonyban. Remélni kell, hogy Berlin helyesen tudja majd értékelni Törökország tényleges helyzetét és tudatában lesz annak, hogy Törökország kénytelen volt betartani azokat a kötelezettségeket, amelyeket Angliával való szövetsége rótt rá.

A Tanin egy másik cikkében azt írja, hogy az elmult hetek nehézségei után most szorosabbra fűzik az angol-török kereskedelmi kapcsolatokat. Tárgyalások kezdődtek, hogy a Közelkeleten beraktározott áruk minél gyorsabban Törökországba kerüljenek. Az Angliába irányuló török árukivitel fokozásáról is megbeszélések folynak.

## A szovjet lapok sürgetik az inváziót

Stockholm, május 1. (Német TI.) A vasárnapi szovjet lapok a teheráni értekezlet óta először ismét felszólítást intéztek a nyugati hatalmakhoz, ne várjanak tovább a megígért invázió megindításával és ezzel kapcsolatosan emlékeztetik Angliát és az Egyesült Államokat arra, hogy a Szovjet-Unio mindig beváltotta ígéreiteit. Felmerül a kérdés — írják a szovjet lapok —, **vajjon ne mhalasztják-e el újra a döntő hadműveletek megindítását?** (MTI)

## Halifax lord kijelentései az invázióról

Amsterdam, május 1. (Német Távirati Iroda.) Halifax lord washingtoni angol nagykövet a nyugatvirginai Charleston kereskedelmi kamarájában beszédet mondott, amelyben nyilatkozott egyebek között az invázió kérdéséről is. „A németeknek — mondotta az angol hírszolgálat jelentése szerint — hosszú hóntpokig bőven volt idejük arra, hogy hatalmas erődítményeket emeljenek, amelyekben több jól kiképzett hadosztályt helyeztek el. Bizonyosak lehetünk abban, hogy semmit el nem mulasztottak, amit emberi találékonyság védelmük erősítésére előtremithetett. Súlyos és kemény harcok nélkül bizonyára sehol sem engednek bennünket partraszállni vagy előrenyomulni."

## Az USA repülők páratlan „élményei" Berlin felé

**Amsterdam, május 1.** (NTI): A brit hírszolgálat jelenti: A Berlinbe vezető légi úton szombaton lefolyt légiharcokban részt vett amerikai bombázók legénysége teljes mértékben egyetért abban, hogy eddig ilyesmit még sohasem éltek át. A német vadászrepülők százával szálltak fel egyszerre támadásra. Valósággal elébe rohantak az amerikai repülőgépeknek és keresztülkasul repültek a bombázókötelékeken, ugyanakkor pedig gépfegyverek számlálhatatlan tömegei okádták a tüzet mindkét oldalról. A német vadászok ekkor ujra kötelékbe rendeződtek és ujból kezdték a támadást.

Egy vadászfalka magában háromszor lendült ujra támadásba. Közben pedig német vadászokból álló kötelékek azokat a megrongált amerikai gépeket „intézték el", amelyek kiváltak a kötelékekből.

## Német nemzeti ünnep

**Berlin, május 1.** (NTI): **A május elsejei német nemzeti ünnep alkalmával ebben az évben is sok külföldi államfő, kormányfő és államférfiú üdvözölte a Führert szívélyes hangú táviratokban és fejezte ki jókívánságait. A Berlinben akreditált külföldi képviselők az elnöki hivatalban kitett látogató könyvben jegyezték be a mgauk és általuk képviseti államfők, kormányfők és nemzetek jókivánságait.** (MTI)

## Törpe páncélosok sikere

**Berlin, május 1.** (NTI): **A nettunói hídfőben április 30-as távolból irányított „Góliát" tipusu német törpe páncélosok meglepetésszerűen betöltek egy jól kiépített ellenséges támaszpontba. Az egész támadás alig 10 percig tartott s az amerikaiak által megszállt házesoportokat a levegőbe röpítették. Egy német rohamcsapat még a megelző éjszaka folyamán előredolgozta mtgát az amerikai támaszpontig és a területet hátul elreteszelte, hogy az életbenmaradottak ne tudjanak szabadulni, foglyokat ejtettek. A német „Góliát" csoportok ezzel 10. eredményes harcukat vivták a nettunói arcvonalon.** (MTI).

## A szlovák nép álláspontja

**Pozsony**, május 1. (Német TI.) A pozsonyi sportolóknak a Bratislava Sport Klub 25. évi fennállása alkalmával rendezett ünnepélyes találkozóján Mach belügyminiszter beszédet mondott, amelyben mindenekelőtt az ellenség hazugságpropagandájáról számolt be. Ezután a következőket jelentette ki: „A szlovákok szilárdan vetik meg lábukat ősi földjükön és minden körülmények között híven kitartanak a szövetséges nagy német birodalom oldalán a szlovák nép függetlenségének rendületlen álláspontja mellett. (MTI)

## A londoni értekezlet

**Lisszabon**, május 1. A brit birodalom miniszterelnökeinek hétfői első értekezletén Churchill miniszterelnök elnökölt. A zárt jellegű értekezletről időnként közleményt adnak ki.

*Liszabon.* Mint a brit hirszolgálati iroda jelenti: A brit birodalom miniszterelnöki értekezletén hétfőn délelőtt megtartott megnyitóján Churchill miniszterelnök üdvözlő szavaira a dominiumok miniszterelnökei — egyenként válaszoltak. A beszédeket nem tették közzé. Churchill úgy határozott, hogy személyesen fog elnökölni valamennyi ülésen, ha ezt más irányú elfoglaltságai megengedik. Eden, Attlee és Cranborne is meg fog jelenni valamennyi ülésen. Hivatalos helyről származó értesülés szerint az értekezleten nem megszabott munkarend szerint folytatják le a tanácskozást, hanem a nézet nyilt és szabad kicserélése alapján.

## 111 halott Toulonban

*Vichy* május 1. (NST): Ötödször érte szombaton angolszász légitámadás Tulon városát. Az összes eddigiek között ez volt a legsúlyosabb bombázás. A támadás másfél óra hosszatt tartott s károkat okozott nemcsak a városban és a külvárosban, hanem még a szomszédos helységekben is.

A vasárnap estig beérkezett adatok szerint eddig 111 holttestet ástak ki a romok alól, közülük hatvanegyet Toulon belső városrészeiben. A sebesültek száma többszázra tehető

## Román hadijelentés

*Bukarest*, május 1. (Német TI A román hadsereg főparancsnoksága közli április 30-án:

Mind Szebasztopolnál, mind pedig a Dnyeszter alsó folyásánál több helyi jelentőségű támadást vertünk vissza.

Jassytól északra a német-román csapatok ellentámadása sikeresen folyt tovább. Ujabb 30 löveget és 14 páncélost zsákmányoltunk, illetve semmisítettünk meg.

Az arcvonal többi részén nem történt jelentősebb esemény.

(MTI)

## Rövid táviratok

**Amszterdam, május 1.** (NTI): **Mint a brit hírszolgálati Iroda jelenti, Tito tábornagy küldöttsége megérkezett Londonba.**

**Róma, május 1.** (NTI): 12 angol—amerikai repülőgép április 29-én déli egy órakor támadást intézett 35 tehergépkocsi ellen, amely Firenzéből lisztet hozott a római-pápai egyházmegye számára. A repülők alacsonyra leereszkedve támadták meg a kocsikat, úgyhogy világosan felismerhették a vatikáni jelzést. Egy kocsi tönkrement. Egy másik használhatatlanná vált.

**— Lemondott a horvát külügyminiszter.** Zágrábi jelentés szerint a Poglavnik felmentette állásától Perics eddigi horvát külügyminisztert és a külügyek vezetésével ideiglenesen Lorkovics belügyminisztert bizta meg.

**— A kommunisták meggyilkolták Specae görög sziget polgármesterát.** A polgármestert a kommunisták elhurcolták és a Kramidien-hegységben kegyetlen módon meggyilkolták.

## A MONE központja magáévá tette a debreceni javaslatot

A Magyar Orvosok Nemzeti Egyesületének Központi Választmánya rendkivül népes ülésen fontos javaslatokkal foglalkozott a magyar orvosi rend szellemi és társadalmi szupremáciájának, — valamint a fajvédelmi intézkedések eredményességének érdekében. A MONE a nemzeti erőknek az egyesítése érdekében azt kivánja, hogy az orvosok származásának (saját és házastársa) szigorú igazolása után a MONE, mint egyetlen hatalmas orvostársadalmi egyesület a mult esetleges tévedéseiből és hibáiból fakadó ellentétekre fátyolt vetve, olvassza magába a különböző célu magyar orvosi egyesületeket s mint egyetlen hatalmas szervezet különböző szakosztályai útján fejtsen ki minden tudományos és társadalmi munkaterületen alkotó tevékenységet.

A választmány magáévá tette a MONE debreceni fiókjának tíz pontból álló javaslatát a zsidókérdés orvosi téren történő megoldására vonatkozóan és ezzel kapcsolatban ismételten a numerus nullus mellett foglalt állást.

Elhatározta a választmány Pető-Pollák Ernő szombathelyi közkórházi igazgató-főorvos közismert ügyének felülvzsgálását, lletőleg a legszigorúbb fegyelmivizsgálat lefolytatását kéri az illetékes hatóságoktól.

Orsós Ferenc professzor a magas szinvonalú ülés befejezéseként komoly intelemmel és buzditással fordult a választmány tagjaihoz, rámutatott arra, hogy a közeljövő igen nagy munkatöbbletet, a kényelmes életről való lemondást és egész férfihoz méltó helytállást követel a MONE tagjaitól, mert csakis ennek az árán vívhatjuk ki a végleges győzelmet.

**Serédi Jusztinián bíbornok, Magyarország hercegprimása, — 10,000 pengőt adományozott a bombakárosultak felsegélyezésére.**

Áthelyeztem
órás üzletemet Csapó utcáról Piac-u. 69. alá
Megyeházzal szemben
Pigniczky István

# Helytállunk, vagy elveszünk!

**Vitéz Rátz Jenő miniszterelnökhelyettes beszéde a magyarság kötelességéről**

**Hódmezővásárhely,** május 1. Hódmezővásárhelyen a Turul szabadegyetemén vitéz **Rátz Jenő** miniszterelnökhelyettes előadást tartott „Háború és béke katonaszemmel" címen.

Előadásában azt fejtegette, hogy Magyarországon minden felelős államférfinak tudnia kellett volna, hogy **az úgynevezett békekötések tarthatatlanok és ezért harcias, magabízó közösséget kellett volna kiépíteni,** erős hadsereget kellett volna szervezni. Minden figyelmeztetés hiábavaló volt azok részéről is, akik tisztán látták, hogy Magyarország számításait csak Németország oldalán találhatja meg, akit hozzá hasonló súlyos sérelmek és igazságtalanságok értek. A magyar jellemtől annyira távolálló, nem is két, hanem sokkal több kulacsosság vezette azután az 1944 **március 19-éhez** azokat, akik már a szovjettel is hajlandók lettek volna kiegyezni, csakhogy az angolszász körök tetszését elnyerjék. Magyarországon csak a katonai politika követelményei érvényesülhetnek. Megindult a belső tisztogatás, de itt nem lesznek kompromisszumok és félmegoldások. Ne számítson senki arra, aki eddig az igazgatósági tagság szobájából irányította a zsidó bujtogatást, hogy most vezető poziciót követelhet a magyar gazdasági életben.

— **A magyarság megmaradásának titka minden időkben abban rejlett, hogy a veszély óráiban nyugodtan és megfontoltan cselekedett.** Ma is ez az idők parancsa! Súlyos feladat, mert a sorsdöntő külső alakulással egyidőben bent az országban is egyenrangú feladatot kell végrehajtanunk.

— Vissza kell állítanunk az önmagunkba, a saját erőnkbe és elhivatottságunkba vetett bizalmat, **ki kell irtani a „kis nép vagyunk" csalfa és hazug tévhitét** és mindenekelőtt össze kell fogni a magyar erőket, hogy történelmünk ez egyik legizgalmasabb szakaszában becsülettel, magyarságunk érdekeit százszázalékosan képviselve állhassuk meg a helyünket.

— **Nem szabad megismétlődnie mégegyszer 1918-nak, de 1938-nak sem.** Mindazok, akik ma túllicitálnak, akik azt hirdetik, hogy a legjózanabb megoldás sem ér semmit, ha nem ők csinálják, csak azt üzenhetem, hogy előbb-utóbb végzetes zsákutcába kerülnek. Ma nem egyéni szempontok, egyéni politikai vélemények érvényesüléséről van szó. Egyformán érezzük, hogy minden erőnket latbavetve tudjuk csak végre megvalósítani a magyar birodalmi gondolat jegyében felépülő új, szociális, magyar munkaállamot.

— A világosan és felelősségteljesen gondolkodó magyarság egyetlen mondatban sűríti ma összes minden energiáját, tehetségét és akaratát:

— **Vagy helytállunk, vagy elveszünk!**

Vitéz Rátz Jenő előadása után a hódmezővásárhelyi Turul helyiségeiben az ifjúság és a parasztság kiküldötteivel töltött el hosszabb időt.

# Szilassy László főispán búcsúja Debrecen törvényhatóságától

Debrecen város törvényhatósága hétfőn délután tartotta a mai főispáni beiktatást megelőző kisgyűlést.

Dr Kölcsey Sándor megnyitó szavaiban üdvözölte a kisgyűlés tagjait, majd dr Balogh Sándor polgármesterhelyettes terjesztette elő a tárgysorozatot.

Ismertette Sztójay Döme m. kir. miniszterelnök leiratát miniszterelnökké történt kinevezéséről, valamint a m. kir. kormány kinevezéséről. A kisgyűlés a leirat tudomásul vételét és a miniszterelnök üdvözlő felirat küldését javasolta a közgyűlésnek.

Vitéz Jaross Andor m. kir. belügyminiszterré történő kinevezése alkalmából Debrecen város törvényhatóságához intézett leirata kapcsán a kisgyűlés a leirat tudomásul vételét javasolta s üdvözlő feliratot intéznek a belügyminiszterhez.

Dr Balogh Sándor polgármester helyettes ismertette a belügyminiszter leiratát arról, hogy Szilassy Lászlót Debrecen sz kir város főispáni tisztségétől buzgó szolgálatai elismerése mellett felmentette. Ebből az alkalomból ismertette Szilassy László főispánnak a város törvényhatóságához intézett alábbi bucsúiratát

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Igaz tisztelettel hozom a tekintetes Törvényhatósági Bizottság tudomására, hogy a m. kir. Belügyminiszter Ur előterjesztésére — Kormányzó Ur Ő Főméltósága legmagasabb elhatározásából — Debrecen sz. kir. város főispáni tiszte alól felmentést nyertem

— Szükségét érzem annak, hogy ez alkalommal őszinte megilletődéssel vegyek búcsút az ősi város törvényhatóságától s azon keresztül a város több mint két évi főispánságom alatt mélyen szivembe zárt polgáraitól. De nem mulaszthatom el azt sem, hogy mélységes hálával ne emlékezzek meg arról a mindenkor megnyilvánuló bizalomról és támogatásról, amelyben főispáni működésem alatt a tekintetes Törvényhatósági Bizottság részesített.

— A vészterhes idők tüzében a főispáni székben eltöltött közel két és fél esztendő sokszor súlyos és nehéz feladat elé állított bennünket De annak a tűznek lángja, amely a keresztény és nemzeti gondolat megerősítésének diadalra jutása érdekében mindnyájunkban olthatatlanul égett, erőt adott ahhoz, hogy a kijelölt úton haladhassunk és a magyar fajtánkat védő szociális haladást biztosíthassuk.

— De, hogy mégis a súlyos idők által az elénk szabott nagy nemzeti célokat szolgáló munkánkat elvégezhettük és a felmerült nehézségeket minden nagyobb fennakadás és zökkenés mentesen át tudunk hidalni ahhoz nagy mértékben hozzájárult Debrecen város egész polgárságának, másrészt pedig a város polgármesterének és egész tisztikarának megértő áldozatkész, önfeláldozó, mindig a közjavát szolgáló támogatása és munkája, amelyért köszönettel és hálával tartozom a város tisztikarának és közönségének.

— Most amikor hivatalos minőségben búcsúzom, kérem a tekintetes Törvényhatósági Bizottságot és a város minden polgárát, hogy tartsanak meg jó emlékezetükben, mint ahogy én is mindenkor a legnagyobb szeretettel és a legmélyebb érzésekkel fogok gondolni arra az időre, melyet, mint a város főispánja körükben eltöltöttem.

— Az Isten gazdag áldása és oltalma legyen a város hivatott vezetőin és annak minden lakóján.

A kisgyűlés a bucsúiratot tudomásul vette azzal, hogy Debrecen város közönsége szintén búcsúiratot intéz Szilassy László főispánhoz.

A m. kir. belügyminiszter leiratát dr vitéz Bessenyei Lajos Debrecen sz. kir. város főispánjává történő kinevezéséről egyhangú lelkesedéssel azzal ajánlja tudomásvételre a főispáni beiktató közgyűlésnek a kisgyűlés hogy Debrecen város főispáni székébe vitéz dr Bessenyei Lajost küldöttségileg meghivja, tőle a hivatali esküt kiveszi és beiktatja a főispáni tisztségbe ünnepélyes keretek között.

A kisgyűlés dr. Kölcsey Sándor polgármester zárószavaival ért véget.

# A sárgacsillag viselésére kötelezett zsidókat eltiltották a nyilvános fürdők látogatásától

A hivatalos lap keddi száma közli a belügyminiszternek rendeletét, amellyel a sárgacsillag viselésére köteles zsidókat általánosságban eltiltja nyilvános fürdők látogatásától.

A rendelet felhatalmazza a törvényhatóságok első tisztviselőjét, hogy egyes nyilvános fürdőkre vonatkozóan megengedhessék, hogy a fürdőt a zsidók meghatározott napokon, meghatározott órákban látogathassák, végül kimondja a rendelet, hogy a tilalom nem vonatkozik az olyan nyilvános fürdőkre, amelyek kizárólag zsidók használatára szolgálnak.

A rendelet a tilalom megszegését kihágássá nyilvánitja.

# Ujra életbe léptették a szigoritott gyülekezési tilalmat!

A hivatalos vasárnapi száma közli vitéz Jaross Andor belügyminiszter rendeletét a gyülekezési tilalom életbelépéséről.

»A magyar királyi honvédség napról napra fokozottabban kapcsolódik bele az Európát és így hazánkat is fenyegető bolsevista veszély elleni küzdelembe« — mondja szószerint a rendelet. »Az ellenséges légitámadások fokozódásával annak következményei is sulyosbodnak, amelyeknek elhárítása mindenkit fokozott erőfeszítésre kötelez. Ebben a súlyos harcban a termelés folytonossága és minél tökéletesebb zavartalansága az az alap amelyből a harctéren küzdő honvédségünk és a hátország lakossága erőt meríthet s arra biztosan támaszkodhatik. A termelésnek ezt a folytonosságát és zavartalanságát, ezáltal minden rendelkezésünkre álló erők összpontosítását csak úgy látom biztositottnak, ha a politikai pártok és egyesületek tevékenységüket, párt- és egyesületi életüket a lehető legszükebb körre korlátozzák és senkit sem vonnak el munkahelyéről.«

Közli ezután a rendelet, hogy a belügyminiszter hatályon kivül helyezi a 31-én kiadott előző rendeletét s megtiltja, hogy a rendőrhatóságok a gyülekezési jog korlátozásáról kiadott 8120-1939. M. E. rendelet 2. szakaszában meghatározott gyülésekre engedélyt adjanak. A pártok és egyesületek rendes napi életéhez tartozó és a párt egyesületi élet folytonosságát biztositó adminisztratív tevékenységet nem kivánja a belügyminiszter érinteni a tagok szokásos párt és egyesületi helyiség látogatásai sem esnek kifogás alá, de ezek gyülésjellegét nem öltheti s ilyen alkalomkor beszédek sem hangozhatnak el. Tagértekezletek, vezető vagy választmányi értekezletek sem tarthatók és nem is engedélyezhetők.

# Délután fél hat órakor bezárhatnak a dohányárudák

A hivatalos lap keddi számában jelent meg a m. kir. pénzügyminiszter rendelete a kizárólagos dohány árudák zárórájának átmeneti szabályozása tárgyában. A rendelet szerint a kizárólagos dohány árusok 1944 évi május hó első napjától további intézkedésig dohányárudájukat mind a törvényhatósági és megyei városokban, mind a kis- és nagy községekben 17 óra 30 perckor bezárhatják. A jelen rendelet kihirdetése napján lép életbe.

# Két kormányrendelet

**A hivatalos lap keddi száma egyebek között közli a belügyminiszter rendeletét a légitámadással kapcsolatos kiürítés céljára közúti, fogatolt szállítóeszközöknek honvédelmi szolgáltatás címén való igénybevételéről.**

**Eszerint honvédelmi szolgáltatás címén ideiglenes használatra igénybe lehet venni azokat a személy, vagy teherszállításra alkalmas fogatolt járművet és állatot, valamint az azok vezetéséhez szükséges kisérő személyzetet, amelyekre, illetve akikre a légi támadások folytán kitelepítésre kerülő személyzeteknek és málháiknak, közhivataloknak közintézményeknek a részükre kijelölt felvevő területen fekvő új szállásukra való elszállításához szükség van. Az igénybevételről a kiürítési kormánybiztos rendelkezik, a honvédelmi szolgáltatások igénybevételéért térítés jár.**

Ugyancsak a belügyminiszter adott ki rendeletet a **tűzrendészet újabb szabályozásáról szóló 1936 évi belügyminiszteri rendelet egyes rendelkezéseinek kiegészítéséről és módosításáról.**

**E rendeletben a községi fizetett tüzoltóság szervezetét szabályozza és meghatározza a nagy és kisközségek továbbá a megyei városok asegélynyujtási kötelezettségét és a költségek viselését.**

# A Missisipi átlépte gátjait

*Stockholm* (Német TI): San Iouisi jelentés szerint a Missisipi árvize elérte a száz év óta nem tapasztalt legmagasabb szinvonalát. Missouri államban San Louis és Illinois államban lévő Cairo között 300 km hosszú szakaszon a folyam legalább három helyen átlépte gátjait. Több mint 6 ezer család hajléktalanná vált az árvíztől. A mentés munkája nagyon nehéz. Az egyik helyen a mentés céljából odahívott mintegy 100 katonát elvágta a víztömeg, amely kilépett medréből. (MTI)

## Egy Kossuth levél útja Debrecenben

Az elmult napokban érdekes eset játszódott le Debrecen egyik kultúrintézetében. Az intézet igazgatósága egy Kossuth-levelet kapott ajándékba. Az ajándékozó azzal jött, hogy ő igaz barátja a tudományos intézetnek és szeretné, ha ez a levél helyet foglalna az értékes kéziratgyüjteményben. Dr. **Hegyaljai Kiss Géza**, a Kossuth-kutató nagy érdeklődéssel kezdte tanulmányozni a levelet, mint a legújabb szaporulatát a nevezetes müvelődési intézetnek.

Megállapította, hogy az irás kétségkívül Kossuth kezeirása. Szabályos betük, mutatósan egymásalá rótt sorok. A levél külalakja, keltezési ideje pontosan ráillett a torinoi remete akkori viszonyaira. Teljesen Kossuthé a levél szelleme is. Emekedett, példaadó, másokat is magával sodró. Azonban a levél nem eredeti kezeirása Kossuthnak. A kutató megállapította, hogy az igensikerült hasonmásban jelent meg az egyik alföldi középiskola értesítőjében. Megállapította azt is, hogy a kézenfekvő másolat édestestvére az évkönyvben közölt másolatnak. A papir sarkán még a három repedés is ott látszik. — Ez azt bizonyítja, hogy kitépték egy évkönyvből és ezt a kitépett példányt akarták ajándék címén elhelyezni a tudományos intézetben.

A kutató azt ajánlotta, hogy mivel a levél Debrecenbe juttatója nem kért pénzt a levélért, azt nem akarta eladni, jóhiszeműségéhez ne férjen kétség. Az intézet igazgatósága visszajuttatta a levelet az ajándékozónak. Kár, hogy a szép levél nem jelent meg Kossuth leveleinek gyüjteményében. Tartamánál, nevezetességénél és alföldi kapcsolatainál fogva ott lenne a helye Kossuth leveleinek kiadandó kötetében.

## Ujpesten elrendelték a zsidók elkülönítését

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ujpesten elrendelték a zsidók teljes elkülönítését. A zsidók számára lakhelyül a gyári övezetet jelölték ki.

## Miskolcon 13.000 zsidót költöztetnek gettóba

**Miskolc,** május 1. Egy-két nappal ezelőtt Miskolcon is megkezdődött a zsidóknak régi lakásaikból való kiköltöztetése, illetőleg kitelepítése egy helyre, ahol majd egy tömegben kell élniök. Miskolcon 13.000 zsidó kitelepítéséről van szó és ennek előkészítését már meg is kezdte a városi hatóság Technikai és hivatali szempontból is nagy munkát ad a kitelepítés amelyet rövid idő alatt be akarnak fejezni. A kitelepítés szempontjából a zsidók által leginkább lakott miskolci városrész, az úgynevezett Gordon, tehát az Arany János-, Kölcsey-, Vörösmarty-utca és környéke jön számításba.

## Életmentő villamoskalauz

A Csapó-utcán a 12-es számu villamoskocsi már a tüzoltólaktanyán túl haladt hétfőn délután, amikor az úttestről egy izgatott külsejű 30—35 év körüli férfi ugrott hirtelen a sinekre és a villamoskocsi elé akarta vetni magát. A. Szabó János kocsivezető bámulatos hidegvérrel abban a pillanatban fékezett és a bravuros életmentés sikerült, a villamos megállt centiméterekkel az életunt előtt. Az utasok izgatottan ugrottak fel és pillanatok alatt körülvették a halálsápadt férfit, aki zavartan mondta:

— Nagyon el voltam keseredve. De már megbántam. Jó hogy így sikerült. A kocsivezető úrnak köszönhetem.

Nem történt semmi. A villamoskocsi tovább haladt.

És egy szomorú, sápadt ember is újult hittel elindult vissza az életbe...

## A gyümölcsösben kárt okozott a fagy

Hétfőre virradó éjjel az ország több részén a fagypont alá süllyedt a hőmérséklet és szórványosan beérkező jelentések szerint a fagy a kivirágzott gyümölcsösökben károkat okozott. A kár mérvét jelen pillanatban meg állapítani még nem lehet. Eddig a cseresznye, meggy, a körte nagy része, az őszibarack és a sárgabarack virágzott ki teljesen s így ezekben a gyümölcsfélékben a legvalószínűbb a kár. Az alma még csak szórványosan virágzott Remény van rá, hogy az almaterméskilátások az éjjeli fagy következtében nem csökkentek.

**PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.**

A m. kir. Honvédelmi Miniszter Ur a m. kir. honvéd „Ludovika" akadémia és a m. kir. „Bólyai János" honvéd müszaki akadémia I. évfolyamába való felvételre, az 1944—1945. tanévre pályázatot hirdetett. Csak magyar állampolgár, a tanév kezdetén — 1944. október hó 1-én — 18. életévüket már betöltött, de 22. életévüket még túl nem haladott és legalább 160 cm magas ifjak pályázhatnak. A jelzett időben 6 hónapnál fiatalabb, vagy idősebb ifjak pályázatukban egyidejüleg korengedélyt kérhetnek.

A pályázat határideje 1944. július hó 1. A később, vagy okmányok nélkül benyújtott pályázatok figyelembe nem vétetnek. A pályázati hirdetmény a Budapesti Közlöny 1944. évi április hó 2-iki 75. számában jelent meg.

A pályázati hirdetményt a városi katonai ügyosztálynál (Ferenc József út 28-b. 5.) lehet megtekinteni. Ajánlatos azonban azt a honvéd „Ludovika" Akadémia (Budapest, VIII. Üllői út 80) vagy a „Bólya János" honvéd müszaki akadémia (Budapest II. Hidegkúti út 23.) parancsnokságától igényelni. **Polgármester.**

## A zsidó szerzők 1. számú jegyzéke, akiknek műveit a közforgalomból ki kell vonni

A hivatalos lap közli az 1. számú jegyzéket azoknak a zsidó szerzőknek, akiknek műveit a rendelet értelmében a közforgalomból ki kell vonni. A jegyzéken foglaltak névsora a következő:

a) Magyarországiak:

Abádi Imre (Dunajecz), Adorján Andor (Lachenbacher), Agai Adolf (Rosenzweig), Andai Ernő (Achselard), Antal Sándor (Adler), Balázs Béla (Bauer), Ballagi Ernő (Block), Barát Enire (Brenner), Bartha Lajos, Bartha Sándor, Bede Job (Rosenberg), Békefi (Békeffy) László (Kann), Lajos Benamy Sándor (Berger), Berstein Béla, Bíró Lajos Blau), Boros László (Beimel), Boross Mihály (Weiner), Böhm Vilmos, Bródy Sándor, Buchinger Manó, Bu Miklós, Bus-Fekete László (Trauerschwartz,) Dénes Gyula (Freireich) Dénes Zsófia (Deutsch, Déványi Jen5 (Deutsch), Drégely Gábor (Dessauer), Erdős Renée (Erenthal), Gábián Béla (Feuermann), Falus László (Frankl), Faragó Jenő (Frankfurter), Fazekas Imre, Feleki László (Füschel), Fényes Jenő (Feuerwerker), Fényes Samu (Fein) Fenyő Miksa (Fleischmann), Földes Jolán (Grünfeld), Zöld Mihály (Frankl) Füst Milán (Fürts), Gábor Andor Greiner), Gál Imre (Grünfeld), Gárdos Mariska (Grünfeld), Garvai Andor Gellért Mór (Glück Gellért Oszkár (Goldmann), Gergely Győző (Unger), Gergely Sándor, Giszkalai János (Wider), Göndör Ferenc (Krausz), Halmi Bódog, Halmi József, báró Hatvani Lajos (Deutsch), Hatvany Lili báróné, (Deutsch), Ignotus (Weisenberg) Ignotus Pál (Veigselrbergs), Indig Ottó Jászai Samu, Jászai Oszkár (Jakubovits), Jób Dániel (Ziffer), Kabos Endre (Rosenberg), Kaczér Illés (Katcz), Kachána Mózes, Kenéz-Kurlender Ede, Kiss József Kner Izidor.

Kobor Tamás (Bermann), Kóbor Noémi, Korcsmáros Nándor (Reich), Kunfi Zsigmond (Kolin) Lakatos László (Kellner), Lázár Miklós (Lederer), Lengyel Menyhért (Lebovits), Lenkey Henrik (Guttmonn), Lukács György (Löwinger,) Markovits Rodion, Márkus József, írói álneve: Stanello, Mezei Ernő (Grünfeld), Mezőfi Vilmos (Grünfeld), Molnár Ákos, Molnár Ferenc (Neumann), Molnár Jenő (Müller), Mónus Illés Bradstein) Nádas Sándor (Neumann), Nagy Imre (Fischer), Nóti Károly Osváth Ernő (Róth) Pásztor Árpád (Pikler), Peterdi Andor (Polák) Pogány József (Schwarcz), Propper Sándor, Radnóti József (Glatter), Rákosi Ferenc (Krausz), Relle Pál (Reichmann), Révész Béla (Rót) Révész Mihály (Reisner), Rohelm Géza, Roboz Imre, Sass Irén (Kellner), Somlyó Zoltán (Schwartz), Somogyi Béla (Steiner), Sós Endre (Schlesinger), Szabó Ervin, Szalontai Lajos (Weinstein), Szatmári Mór (Gottlieb), Szép Ernő (Schön), Szilágyi Géza (Silbermann), Szomaházi István (Steiner), Szomori Dezső (Weisz), Szőke Szakáll (Gerő Grünwald), Ujheji Nándor, Vadnay László (Wolf), Várnai Zseni (Weisz), Vázsonyi Vilmos (Weiszfeld), Weltner Jakab, Zsolt Béla (Steiner).

b) külföldiek:

Asch Schalom, Baum Vicki, Bernhard Tristan, Brenstein Eduard, Brenstein Henri, Bettauer Hugó Bloch Jean, Brod Max, Buber Martin Dekobra Marice, Dymov Osip, Ehrenburg Ilja, Feuchtwanger Lion, Freud Sigmund Kellermann Bernhard Kerr Alfréd Kisch Egon Ervin, Körber Lili, Lassale, Ferdinand Ludwig mil, Maurois André Marx Karl, Miasa Rabbach, Nordau Marx, Onatosuh József Salten Félix, Schnitzler Artur Szfurim Mendele, Moscher, Werfel Franz, Wassermann Jakob Zarek Ottó Zweig Ottó, Zweig Stephán, Zangwill Izrael.

## Tanitók beosztása közigazgatási munkára

A hivatalos lap keddi számában jelenik meg a minisztérium nak a rendelete, amely szerint a tankerületi királyi főigazgató a tanitás szüneteltetésének idejére *azokhoz a közigazgatási hatóságokhoz és hivatalokhoz, melyek feladataikat a rendkivüli viszonyok következtében meglévő tisztviselőkkel zavartalanul ellátni nem tudják a törvényhatóság első tisztviselőjének megkeresésére az állami és községi tanitókat szolgálattételre beosztja.*

## Képesitő vizsgálatok a Középfoku Gazdasági Tanintézetben

A mult héten folytak le a képesitő vizsgálatok a Tiszántúlnak kétségtelenül legmodernebb legkorszerübb intézet ben a debreceni m kir. »Hunyadi Mátyás középfokú gazdasági tanintézetében. A gazdatársadalom körében ma már annyira jelentősnek ismert és a nemzet mezőgazdálkodása szempontjából annyira fontos intézet most bocsátott ki az életbe először »képesitett gazdákat«. 65 jelölt bizonyitotta be a földmüvelésügyi minisztérium részéről kiküldött két vizsgálati elnök, a mezőgazdasági szakoktatás főigazgatója Suhajda Tibor m. kir. gazdasági főtanácsos, Kállay Béla m. kir gazdasági tanintézeti igazgató, kerületi tanulmányi felügyelő, továbbá az intézetnek országosan elismert igazgatója, Farkas Elemér m kir. gazd. tan intézeti igazgató és az egész tanári kar előtt, hogy a háborús körülmények, a rövid tanév és minden olyan nehézség ellenére, amelyről a békés évek diákjainak fogalmuk sem lehetett, becsülettel megállotta helyét és, hogy tisztában van azzal, mire kötelezik a mai fokozott helytállást követelő idők és az egész gazdatársadalom. Ezt bizonyitja az is, hogy pl. a IV. a) osztály övendékei közül került ki Takács László, az első diák hősi halott, de ezt bizonyitják az alábbi eredmények is:

A tanintézet a) osztályában kitüntetéssel képesitett egy jelölt: Makra Géza. Jelesen képesitett 1: Szücs István. Jól képesitett 16 jelölt (48.5 százalék); Csiszár Béla, Demjén Imre, Gagyi József, Gellért István, Gyula András, Kalmár József, Kerekes Károly, Kígyós Sándor, Koós György, Lőte Dénes, Márton Miklós, Mikecz József, Molnár Albert Nagy György, Szántó László és Tatár Sándor. Képesitett 13 jelölt: Ágoston Gyula, vitéz Faragó András, Fazekas Miklós, Horkai Tibor, vitéz Kalmár Lajos, Ménes Ferenc, Mikola József, Mile Sándor, Pápay Zsigmond, Pásztor Lajos Suba László és Vásári Gábor. 1 tárgyból javitóvizsgálatra utasittatott 2 jelölt.

A taninézet b) osztályában kitüntetéssel képesitett 1 jelölt: Nagy Márton. Jelesen képesitett 1: Tóth Tibor. Jól képesitett 8: Barcsa Károly, Günther Márton Paxy Pál, Posta Péter, Szabó Antal, Szilágyi Ferenc, Tócó Arpád és Vanyek György. Képesitett 15 jelölt: Antal József, Balogh István, Buglyó Imre, Erdei Árva Székely, Gulácsy Tibor, Haraszti Sándor, Horóczi Gyula Juhász László, Kiss Antal, Kraszits István, Orosz Imre, Somodi Imre, Sum Mihály, vitéz Tóth Károly és Ujváry György. 1 tárgyból javitóvizsgálatra utasittatott 7 jelölt.

Az első képesitett gazdák arról a szellemről tettek tanu bizonyságot, amelyiknek tömörfogalmazású jelmondata világitott feléjük a tanintézet bejáratánál négy esztendőn keresztül: »A föld szeretete, hazaszeretet!«

## Hirdetmény a nyilt árusitási üzletek újonnan elrendelt nyitva és zárva tartásáról

A m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter úrnak f. évi április hó 30 napján megjelent és a mai napon tudomásomra jutott 55,000—1944 K. K. M. számú rendelete alapján közlöm a város érdekelt lakosságával, hogy a nyilt árusitási üzletek nyitási és zárási ideje az alábbiak szerint nyert az egész ország területésre szabályozást.

1. paragrafus. Azokat a nyilt árusitási üzleteket, amelyek nem tartoznak a kizáróan, vagy túlnyomóan élelmiszer, vagy tüzelőanyag árusitására berendezett üzletek sorába, valamint az azokhoz tartozó irodai és raktárhelyiségeket az **egész ország területén köznapokon délelőtt 9 óra előtt kinyitni és este félhat órán túl, szombaton 7 órán túl, nyitvatartani nem szabad.**

2. paragrafus. A kizáróan vagy túlnyomóan élelmiszer, vagy tüzelőanyag árusitására berendezett nyilt árusitási üzletek nyitásának és zárásának időpontját illetően a 134800—1942 K. K. M. számú rendeletnek rendelkezései, valamint a törvényhaótásgi jogú és megyei városok polgármestereinek és a másodfokú iparhatóságaknak az 1942 VI. tc. 2 paragrafusa alapján kiadott rendelkezései hatályban maradnak.

3. paragrafus: 1). Az élelmiszer és tüzelőanyag árusitására berendezett üzleteket, legalább reggel 9 órától a megállapitott nyitvatartási idő végéig **a déli zárvatartásra megállapitott rendelkezések figyelembevételével nyitva kell tartani.**

2. Mindazokat a nyilt árusitási üzleteket, amelyekben bárminemü textilanyagot, ideértve a kész ruhát, divatárut, kesztyüt kézmü és rövidárut kalapot (férfi vagy női), illetve sapkát, cipőt, esernyőt, papir és irószert, vasárut, edényt, háztartási cikkeket és festéket, üveget és porcellánt, valamint villamossági és villanyfelszerelési cikket árusitanak, az egész napra kötelező zárvatartástól eltekintve, az üzletnyitás időpontjától az üzletzárás időpontjáig (1. paragrafus), egyhúzamban nyitva kell tartani. Ugyanez a rendelkezés vonatkozik az áruházakra, vegyeskereskedésekre és drogériákra is.

3. Az 1) és 2) bekezdésben megállapitott nyitvatartási kötelezettség nem vonatkozik azokra a nyilt árusitási üzletekre, amelyekben kizáróan továbbárusitók részére szolgáltatnak ki árút, továbbá azokra a nyilt árusitási üzletekre, amelyeket üzlettulajdonos bevonulása, betegsége, valamely családi esemény vagy más elháríthatatlan akadály miatt tartanak zárva. A zárvatartás kezdő időpontját, okát, valamint az üzlethelyiség ujból megnyitásának időpontját az elsőfokú iparhatóságnak ajánlott levélben azonnal be kell jelenteni. Ezenfelül a zárvatartás okát az üzlethelyiség ajtaján is szembeötlően fel kell tüntetni.

4. paragrafus. A kizáróan vagy túlnyomóan élelmiszerek árusitására berendezett üzletekben abban az időben, amikor csak ilyen üzletet szabad nyitvatartani kizárólag élelmiszert szabad árusitani.

5. paragrafus: A jelen rendelet nem érinti: a) az 50500—1944 K. K. M. sz. rendeletben megállapitott üzleti lezárási kötelezettséget;

b) a 490—1942 M. E. sz. rendeletnek a 75 000—1942 K. K. M. a 11321—1943 K. K. M. és a 117591—1943 K. K. M. számú valamint azoknak a rendeleteknek hatályát, amelyeket a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter Budapest székesfőváros s a szomszédos megyei városok területére szólóan egy-egy kereskedelmi szakmára kiterjedő hatállyal adott ki.

c) az 1942 VI. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 134800—1942 K. K. M. számú rendelet azon rendelkezéseinek hatályát, amelyek a jelen rendelet rendelkezéseivel nem ellenkeznek.

6. paragrafus: 1) Aki a jelen rendeletben foglalt rendelkezések valamelyike ellen vét, amennyiben a cselekmény súlyosabb rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1942 VI. tc. 9 paragrafusa alapján, a jelen rendelet 3 paragrafusában foglalt rendelkezés megszegése esetében pedig a jelen szakasz alapján pénzbüntetéssel büntetendő.

2). Az 1) bekezdés alá eső kihágás büntetése 15 napig terjedhető elzárás, ha azt olyan egyén követte el, aki ilyen kihágás miatt jogerős itélettel már meg volt büntetve és büntetésének kiállása óta 2 év még nem telt el.

3). A pénzbüntetés tekintetében az 1928 X. tc. rendelkezéseit kell alkalmazni.

4). Kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntetőbíróságnak a hatáskörébe tartozik. Az 1919 XXX tc. 59 paragrafus 1) bekezdésének 3 pontjában foglalt rendelkezés alkalmazása szempontjából a kereskedelem és közlekedésügyi minisztert kell szakminiszternek tekinteni.

7. paragrafus: A jelen rendelet f. évi május hó 1 napján lép hatályba, hatálybalépésével egyidejüleg a 168500—1943 K. K. M számú rendelet hatályát veszti.

**Polgármester.**

## Veesenmeyer követ mondott beszédet a budapesti németek májusi ünnepségén

**Sztójay miniszterelnök és a kormány több tagja megjelent az ünnepségen.**

Budapest birodalmi német közönsége impozáns keretek között ünnepelte meg vasárnap a május elsejét.

Az ünnepség az egyik fegyverkezési üzem munkatermében folyt le ahol megjelent Sztójay Döme miniszterelnök és a kormány több tagja is. Ott voltak a szövetséges és baráti országok követei, a honvédség tiszti küldöttei, a magyarországi német népi szövetség, valamint a nemzeti szocialista párt magyarországi küldöttségei és még sokan mások.

Az ünnepi beszédet Veesenmeyer követ, a Nagy Német Birodalom magyarországi meghatalmazottja mondotta, aki rámutatott a nemzeti munka május elsejei ünnepnapjának jelentőségére a nemzeti szocialista Németország újjáépitése szempontjából és hangsúlyozta, hogy a német népnek a totális háború keretében kifejezett hatalmas erőfeszitése csak a dolgozóknak a Führertől megteremtett erkölcsi alapja segitségével vált lehetségessé. A magyar-német fegyverbarátság szellemében most ez a nap Magyarország számára is rendkivüli jelentőségü.

Az ünnepség a német himnusz és a Horstwessel dal eléneklésével ért véget.

*

Május 1-én, tegnap volt a német nép nemzeti ünnepe. Az ünnep alkalmából kerültek fel Debrecenben is az itt tartózkodó baráti német csapatok szállásheleyire a horogkeresztes birodalmi lobogók.

## A város tisztikarának búcsulátogatása Szilassy László főispánnál

Hétfőn délelőtt 11 órakor dr Kölcsey Sándor polgármester vezetésével a város főbb tisztviselői búcsúlátogatást tettek dr Szilassy László főispánnál a vármegyeházánál. A küldöttség tagjai voltak: dr Kölcsey Sándor polgármester, Zöld József h. polgármester, dr Balogh Sándor főjegyző tb. h. polgármester, dr Tatay Zoltán árvaszéki elnök, tb h. polgármester, dr Reke Gusztáv tisztifőügyész, dr Balla Bertalan tb. főjegyző tanácsnok, Dömsödy Imre tb. főjegyző, tanácsnok, dr Baczoni Sándor tanácsnok, Poroszlay László tanácsnok, Kalenda Lóránd müszaki tanácsnok, Ary Lajos számvevőszéki főtanácsos.

Dr Kölcsey Sándor meleg barátsággal köszöntötte a város éléről távozó Szilassy Lászlót, aki viszont megköszönte a város vezetőségének a bizalmat és azt a munkát, amellyel segitették őt feladata teljesitésében.

Április 18-án amerikai repülők megtámadták a német haditengerészet egyik kórházvonatát. A kocsikon a nemzetközi előirásoknak megfelelően mindenütt ott volt a vöröskereszt. A kórházvonatnak csaknem valamennyi kocsija megsérült. A nagyszámú sérült kocsiból és arról, hogy az amerikai gépek 30 méterről tüzeltek a vonatra, arra lehet következtetni, hogy a támadás szándékos volt.


debreceni Csokonai Színház
IGAZGATÓ: BELEZNAI-UNGER ISTVÁN

HETI MŰSOR:

Szerda este: **Kaméliás hölgy**, Tisztviselő est
Csütörtök este: **Csárdás.** A. bérlet.
Péntek este: **Csárdás.** B. bérlet.
Szombaton délután: **Csavargolány.** Filléres helyárak.
Szombat este: **Csárdás.** C. bérlet.
Vasárnap délután és este: **Csárdás.**

CSOKONAI
SZÍNHÁZ
Tel.: 25-45. Igazg.: B. Unger István
Előadások: fél 4 és fél 7 órakor.
Kedden munkáselőadásban
**Frasquitta**
Lehár remek zenéjü operettje.
Szerdán tisztviselő-est:
**Kaméliás hölgy**
A Nemzeti Színház idei nagy sikere!

APOLLO
filmszínház
Előadások: 3, 5, 7 órakor, vasárnap délelőtt 11-kor is. Lukács Margit, Nagy István és Goll Bea a főszerepben:
**Fekete hajnal**
A magyar filmgyártás drámai fordulatokban gazdag művészi alkotása.

Vigszínház
mozgó
Ma 5—7 órakor, a vidám, izgalmas szórakoztató, háborús magyar filmremek:
**Viharbrigád**
Sárdy, Bordy Bella, Kiss M. Pethes, Makláry, stb.

HUNGARIA
filmszínház
Kedves, szórakoztató magyar film:
**A leányvári boszorkány**
Főszereplők: Szörényi Éva Vaszary Piri, Csortos Gyula, Bilicsi Tivadar, Pethes S.
Előadások kezdete: 5 és 7 ó.

FOTOKÓPIÁM
Egész íves formában 1.80
Fél íves formában 1.08
Elkészítése meg is várható!
a fekete is jól olvasható és hitelesithető is.
**Kiss Drogéria fotó Debrecen**
Csapó-utca 34. szám. Telefon: 33—66.
Vidékre munkák soronkivül készülnek!

## A debreceni háztartási alkalmazottak egyrésze visszament falujába mezőgazdasági munkát végezni

**A zsidó háztartásokból kiváló alkalmazottak következtében mégis emelkedett a munkakereső alkalmazottak száma és jelentősen csökkent a bérigényük**

A háztartási alkalmazottak problémája az utóbbi években egyre erősebben felszínre kerülő kérdés lett a magyar középosztály körében. Az utóbbi időben mind súlyosabbá vált ezen a téren a helyzet. A munkaadók kifogásolták, hogy minden képzettség nélküli alkalmazottak 80—150 pengős bérért és teljes ellátásért állanak el, mikor pedig betanítják őket és már teljes hasznukat vennék, elcsalják valahova 10—20 pengővel magasabb bérért. A háztartási alkalmazottak ezzel szemben rámutattak arra, hogy bérükből, bár az összegszerűen magasnak tűnik, nem tudják beszerezni az egyre drágábbá váló ruhaneműt cipőt és nem is gondolnak arra, hogy kelengyéjüket összegyűjtsék pedig a béke időben nagyon sok falusi lány azért ment el háztartási alkalmazottnak hogy a kelengyéjét beszerezze.

A hónap folyamán aztán kijött a rendelet, mely szerint zsidó háztartások nem alkalmazhatnak kereszteny alkalmazottat. Ez a rendelet enyhülést hoz az utóbbi időben a téren mind erősebben jelentkező hiányban. Erre nézve már a tegnap is tájékoztatást nyujtott.

Ezidőszerint azonban — mint a Hatósági Munkaközvetítő igazgatójától, *Balla* Bélától megtudjuk — *az a helyzet, hogy a debreceni háztartási alkalmazottak egy jelentős része április elején elhagyta Debrecent és visszament falujába mezőgazdasági munka végzésére. Hozzájárult ehhez az is, hogy a városokban élő lányokat féltik szüleik a légiveszélytől és sokan emiatt is hazavitték őket.* Más esztendőkben is hazatért a tavaszi és nyári nagy munkaidényre a háztartási alkalmazottak egyrésze, ez a jelenség azonban ilyen arányban, mint most, még soha nem mutatkozott.

Az így április folyamán előállott cselédhiánynak következménye volt, hogy a bérek is felszökkentek és a szakácsnői teendőket is ellátó főző mindenes például nem egy esetben 250 pengős bérért állt el. Ez a helyzet azonban éppen a zsidó háztartásokból kikerülő alkalmazottak folytán már most elsején enyhült és ez magával vonta a bérek csökkenését is.

Egyébként a háztartási alkalmazottak *bérével kapcsolatban mind inkább felszínre jutó kívánság a munkaadók körében az, hogy az ipari alkalmazottak mintájára hatóságilag állapitsák meg a béreket itt is, a szolgálati esztendők növekedésével emelkedő bérrel. Ugyancsak fontos lenne, hogy a háztartási alkalmazott csak akkor kapjon az elöljáróságtól könyvet, ha — esetleg a népmüvelődési tanfolyam keretében rendezendő — háztartási 6—8 hetes tanfolyam végzését igazolta. Ezen az ingyenes tanfolyamon némi előképzettséget szerezne a háztartási alkalmazott gyakorlatilag és tisztába jönne jogaival és kötelességével egyaránt.* — Fontos kérdés ezenkivül a *szolgálatbaállás előtti kötelező orvosi vizsgálat bevezetése, hiszen a háztartási alkalmazottra a ház legféltettebb kincse, a gyermek van rábizva, tehát fontos, hogy teljesen egészséges legyen.* — Mivel minden alkalmazott számára ugyis kötlező az OTI-tagság, a legcélszerűbb volna, ha az alkalmazott mindjárt a Hatósági Munkaközvetítő értesítése alapján, ahogy a háztartási alkalmazott munkába áll, kötelező orvosi vizsgálatra nyerne behivást ilyen módon meghatározott fizetésü, némi gyakorlatot szerzett és feltétlenül egészséges alkalmazottak kerülnének a magyar háztartásokba.

### Emelkedett a munkaerők száma, csökkent a bérük

*A zsidó háztartásoknál levő alkalmazottak kiválása erősen érezteti hatását a hétfői cseléd-piacon is már. Növekedett a munkakereső háztartási alkalmazottak száma és ezzel arányosan csökkent a bérigényük.*

Míg áprilisban egész hónapban 347 munkakereső háztartási alkalmazott volt, addig május elsején egyetlen nap 400-an jelentkeztek munkát kérni. Áprilisban egész hónapban közvetített a hatósági állami munkaközvetitő 285 háztartási alkalmazottat, május elsején egyetlen napon 220-at közvetitettek. A bérek áprilisban 60—250 pengőig álltak, május elsején pedig 45—150 pengőig terjedő havibérért álltak el a háztartási alkalmazottak. Növekedett viszont a kereslet is a háztartási alkalmazottak iránt, mert míg áprilisban 308 munkaadó kérte alkalmazott közvetitését, addig május elsején egyetlen nap alatt 380 személy.

## A világ vége

*(m)* A legutóbi német hadijelentés nagy tengeri ütközetről számolt be, melyen a német hajók Franciaország legnagyobb félszigetének Bretánynak (Bretagne) partjai előtt vívtak meg győzelmesen az angolszász tengerészekkel.

Bretány miant valami ujj nyúlik az Atlanti óceánba. Az itt élő kelta nép, amelynek utódai a félsziget mai komor, szótlan tengerész lakói bretonok, nem ismerte meg az óceán tulsó partját, Amerikát. Látva magaelőtt a végtelen tengert, azt hitte, hogy földje a világ végen fekszik. Ezért nevezik a félszigetet nyugati részét finisztérnek, (Finisztre), azaz világ végének. A népvándorláskorabeli népek azt hitték, hogy a holtak lelkein át kell hajózniok az óceánon, hogy a tulvilagra jussanak. Bretány partjait tartották annak a helynek, ahonnan a lelkek útra kelnek. Meg akarták kimélni elhunyt törzsfőnökeik, nagy harcosaik lelkét a fölösleges szárazföldi úttól, azért Bretány délnyugati szélén a tengerhez közel ipakodtak halottaikat eltemetni. Összel hosszú menetek indultak el a szélrózsa minden irányából ide. Egy halott ország alakult ki. És mégis tanácstalanul áll a tudomány ama több mint kétezer szabálytalan alaku és nagyságú, szabályos sorokban letett kőtömbök előtt, amelyek a félsziget egyik helyén, mint óriási kőerdő meredneknek a levegőbe. Nem sirkövek, mint a norvég, svéd temetőkben, mert alattuk nem is találtak semmit sem.

Komor hírehez méltó a félsziget természete is. Összel amikor a hit szerint a holtak lelki útra kelnek, a szél dühöngve száguld végig és az eső szakadatlanul zuhog. De esik jóformán az egész évben. Csak a nyári hónapokban szünetel. A breton halászok, akik ilyenkor hazájuktól távoli vizeken üzik veszélyes mesterségüket, sohasem látják Brétányban azt az időjárást, amelyik a fürdőzőket gyönyörködteti. A fürdőzők meg dehogy is gondolnak arra, hogy a kék ég, kék tenger, a homokpart színes sátrainak százai szeptembertől kezdve tiz hónapra úgy el tünnek, mint valami szép álom. Az eget ólmosan szürke vagy vésztjóslóan sötét felhők boritják, a szél szinte elállitja a lélegzetet, futó záporok, lassan szitáló esők váltogatják egymást a tiz hónapon át. Brétány Európa legesősebb tájékainak egyike.. A tenger pedig mennydörögve ostromolja a vöröses és fekete gránátsziklákat. Tizenhat méter magasra csapó hullámai vadul verdesik a partot. Kivájják a lágyabb részeket és a megtámasztás nélkül maradó sziklák düböröge zuhannak alá a tengerbe.

Ez az oka annak, hogy Brétány partjai annyira szaggatottak. Tele és tele vannak mélyen és hegyesen a szárazföldbe vágódó sokszorosan elágazó öbölel, közöttük gyakrán vadul szétszaggatott, kivájt kapus, oszlopos sziklaszirtek nyulnak előre és előttük számtalan kisebb, nagyobb sziklasziget fekszik. — Mint halálraitéltek úgy állanak a folyton háborgó óceánban. — Egyedül, véletlenül. Sorsuk meg van pecsételve. Idő kérdése, mikor dőlnek le összezúzódva darabokra hullva a habozó habokba: hogy majdan mint homokszemek épitsenek barátságosabb földeket.

Ez a szaggatott part kiválóan alkalmas arra, hogy az Európa és Amerika között járó kereskedelmi hajók végállomására szolgáló kikötőkkel népesedjen be. Erre éppen előrenyuló nyugati fekvése is hivatottá tenn-. Azonban az örökké haragos tenger lehetetlenné teszi ezt. Emiatt a kereskedelmi hajók messzire elkerülik. Csak halászbárkák ringanak a rejtett, mély öblökben vagy a hadihajók bújnak el bennök. Itt van Franciaország legnagyobb hadikikötője (Brest) és itt tették partra az amerikai hajók 1918-ban a temérdek hadianyagot és katonaságot. Bizonyos, hogy a németek sem hagyják kihasználatlaul ezeket a nagyszerű helyeket. A mostani tengeri csata is ezt mutatja.

### Egyhónapi fogház a 30 pengős tyúk miatt

A debreceni törvényszéken dr **Pogány Béla** bíró árdrágitási ügyeket tárgyalt hétfőn délelőtt. Most tárgyalták Tóth Bálintné létai asszonynak az ügyét is, akit pénteken fogott el a rendőr, — mert a Piac-utca 58. számú bérházban három tyúkot árusított, darabját 30 pengőjével. A rendőrt az árdrágitásról Mengay Emilné, százados neje értesitette, akinek 30 pengőre mondotta a soványkatyúkot. **A rendőrség lefoglalta a három tyúkot és eladták a hatóság áron, 27 pengőért összesen.** Találtak az asszony kosarában 38 tojást is, melynek darabját 50 fil lérjével akarta adni. A bíróság előtt Tóthné, aki egy kőművesmester felesége, arról beszélt, hogy a reumáját jött gyógyitani a debreceni gyógyforrásnál és az unokatestvérének, aki az Ebesen lakik, hozta a tyúkokat és tojást. Eladni nem akarta. A vevő kérésére is elmondotta, hogy nem eladó, de úgy tudja, hogy vidéken is 30 pengő darabja a tyúknak.

**Mengay Emilné** terhelő vallomása, valamint **Győrváry Antal** próbarendőr tanuvallomása alapján a bíróság megállapitotta az asszony bünösségét és tekintettel arra, hogy árdrágitás miatt még nem volt elitélve, egyhónapi fogházra itélték el. Az árut elkobozták.

### Vitéz Endre László államtitkár a Székelyföldön

Vitéz **Endre László** belügyi államtitkár országos körútján elérkezett a Székelyföldre is. Marosvásárhely, Sepsiszentgyörgy, Csikszereda és Gyergyószentmiklós meglátogatása után továbbutazott Ungvárra és Munkácsra. Székelyföldi tapasztalatai alapján örömmel jelentete ki, hogy a lakosság lelkesen belekapcsolódik az országépitő munkába.

### Révész Imre püspök előadást tart a Debreceni Református Nőszövetség konferenciáján

A Debreceni Református Nőszövetség **május 11-én és 12-én délután 5 órai kezdettel konferenciát tart a Kollégium Oratóriumában.**

**A konferencia első napján imádkozik s a konferenciát megnyitja Koncz Aurélné, a Debreceni Ref. Nőszövetségek Központi Tanácsának elnöke.**

**„Uram a töredelmes szivet Te szereted" címen nagyon időszerű problémákat fejtegető, értékes előadást tart D. dr Révész Imre** püspök. **Nagy István diakonissza**intézeti igazgató **előadásának** címe: **„Soha az engedelmes lelket meg nem veted".**

**A második napon Szele Paula „Ezzel a reménységgel Te hozzád óhajtunk", dr Ferenczy Károlyné** pedig **„Kérünk légy segitségül, könyörülvén rajtunk"** címmel tart előadást.

**A konferenciát bezárja és imádkozik dr Makkai Sándorné** a tiszántúli református egyházkerület nőszövetségének elnöke.

Minden előadást rövid megbeszélés követ.

A konferencia iránt máris nagy az érdeklődés Debrecen református nőtársadalma körében.

### Adományok a bombakárosultaknak

**Károlyi János** ny. ig. tanító, L. L. körletparancsnok vezetése alatt álló házcsoportok parancsnokai által gyüjtött adományok: özv. Guthy Istvánné 54.50 P, Nacinszky Mária 33.— P. Farmas Lajosné 31,50 P. Erdélyi József 23,10, Kiss Ferencné 21.— P Pérczi Jánosné 13.— P, Hodosi Sámuel 11— P, Szepesi Péterné 15 Németh Lajosné 17— P, Röff Sándorné 17— P, Fodor Antalné 8.— P, Kovács Józsefné 10,10 P. Összesen 264.20 P.

**A Baross Szövetség kocsmárosok szakosztálya** érdekközösségbe a Debrecen és Vidéke Italmérők Ipartársulatával, együttes gyüjtése: 100—100 pengőt: Madarász László, Szokol József, Nagy Istvánné, 50—50 pengőt: Szüle Zoltánné, özv. Komlóssy Imréné, Komlóssy Zoltán, Tóth Sándor, Ifj. Kiss Bálint, Dabár István, Kocsi József, Orosz Imre, Sarkadi Gézáné, 40—40 pengőt: Gyöngyössy Istvánné, Szekeres György, Szép István, 30—30 pengőt: Kiss László, Bencsó Mihály, Tóth Ernő, Kocsis Béla, Mészáros Mihály, Kovács Béla, Szakál József, özv. Krisztián Imréné, — 25—25 pengőt: Freidenfeld Ignác, Kiss Eszter, Hudák Sándor, 20—20 pengőt: Széll Kálmánné, Szakács Sándor, Szilágyi Istvánné, özv. vitéz Szilágyi Ferencné, Kovács Imréné, Papp József, Dala Géza, füsti Molvai Lászlóné, — 10—10 pengőt: Haja János, Katona Zoltán, Székelyhidi Mihályné, Fekete János, Bakos József, Paksi Lajos, Sütő József.

**Ferge Józsefné** fűszer- és vegyeskereskedő által gyüjtütt adományok: Tóth Gáborné 2 P, Ferge Margit 3, Simon Sándorné 20, Ferge József és neje 50, Ferge Irén 5, Kovács András 20, Kerékgyártó Istvánné 0,50, Fekete Sándorné 2, Cseresznyés Jánosné 3, Derecskei Imre 2, Györi János 1, Tömöri Gézáné 1, Nagy Istvánné 1, özv. Aszeres Istvánné 1, Földi Mihályné 0,50 Bőör Jánosné 1 Fekete Gyuláné 1, Major Jánosné 1, Kovács Imréné 0,50, Erdős József 5, Tóth Irma 1, Csatári Gáborné 2, Kiss Antalné 2, Szekeres László 0,50, özv. Tóth Istvánné 0,50, ifj. Tóth Istvánné 0,50, Vásárhelyi Ferencné 3, Balogh Zsigmond 3, Veres Lajos 3, Nagy Istvánné 2 Összesen 138.— P.

Mindhárom gyüjtés végösszegét közvetlen jutatták el illetékes helyére.

### Kényszerlakhelyet jelölnek ki a szegedi zsidóknak

**Szeged**, április 30. Dr **Tukats Sándor** főispán kormányrendelet alapján utasította Szeged város polgármesterét, hogy **a szegedi zsidóknak a város meghatározott részeibe való telepitésére a szükséges intézkedéseket azonnal tegye meg.** A rendeletet nyolc napon belül kell végrehajtani.

## Üzenetek a frontról

**Zsiros Sándor** honvéd a B. 270. tábori postaszámról ismerőseinek **és barátjainak, Ódor Pál** karp. őrmester a B. 471. tábori postaszámról hozzátartozóinak, **Gadus Márton** honvéd az A. 469. tábori postaszámról balmazújvárosi hozzátartozóinak, **Ivanovics Lajos** honvéd, **Veress Gyula** honvéd és **Pető Antal** honvéd a Z. 391. tábori postaszámról szüleiknek és ismerőseiknek, **Borsodi Nagy Albert** tizedes a C. 220. tábori postaszámról feleségének, kislányának, nádudvari rokonainak, **Tóth János** tizedes a K. 582. tábori postaszámról édesanyjának, testvéreinek, rokonainak és ismerőseinek ezúton küldi megnyugtató üzenetét. A felsorolt bajtársak mindnyájan a legjobb egészségben vannak. Kérik szeretteiket, hogy pontáik esetleges elmaradása miatt ne nyugtalankodjanak. Sok levelet várnak és a boldog viszontlátásig szerető csókjaikat küldik.

**Bartha István** honvéd az F. 598. tábori postaszámról szeretne levelezni 18—20 éves komoly gazdalánnyal, akivel frontszolgálat után személyesen is megismerkedne és akkor „házasság is lehetséges."

### Hirdetmény

Közlöm a város érdekelt lakosságával, hogy a m. kir. Belügyminiszter Ur 363.000—1944. B. M. számú rendelete értelmében az, aki az ellenséges veszélyeztetésre tekintettel **1944 évi április hó 1. óta 24 órát meghaladó ideiglenes tartózkodás céljából állandó** lakóhelyét (lakását) **elhagyta, illetőleg elhagyja, ezt a lakásváltozást, valamint eredeti lakóhelyére** (lakásába) **való visszatérését a végleges lakásváltoztatásra** vonatkozó **rendelkezés szernt tartozik bejelenteni mégis a következő eltérésekkel:**

a) Kijelentést az új lakóhelyen kell megtenni a bejelentéssel egyidejüleg;

b) A lakásváltoztatást a megérkezéstől számított 24 óra alatt, a már korábban történt ilyen lakásváltoztatást pedig haladéktalanul be kell jelenteni a rendőri bejelentő hivatalnál, ahol pedig ilyen nincsen, a községi elöljáróságnál;

c) **A be- és kijelentőlapok** mindegyik szelvényét, azok jobb **felső sarkában a „Menekült"** szóval kell a bejelentés teljesitésére kötelezett személynek megjelölnie.

Miután Debrecenben a dohánytözsdék ugynevezett községi 2-a számú kijelentőlappal nem rendelkeznek, **ezért itt a szóbanlevő kijelentést a városi 2. számú** kijelentőlapon kell megtenni. A rendőri bejelntőhivatal működési területéhez nem tartozó községek városi kijelentőlappal való ellátásáról gondoskodás történt ugyan, addig is azonban, amíg a szóbanlevő városi kijelentőlapok a községi (kör) jegyzőkhöz megérkeznek, a kijelentést ekeben a községekben a községi kijelentőlapon kell minden esetben teljesiteni.

Amennyiben a cselekmény sulyosabb büntető rendelkezés, különösen az 1939 : II. t. c. 117. paragrafusa alá nem esik, kihágást követ el és elzárással büntetendő az, aki ezen bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, vagy nem az előirt helyen, időben és módon teszi meg. **Polgármester.**

### Helybenhagyta a vidéki rendőrkapitány az első megfellebbezett sárga csillagos itéletet

Megirtuk, hogy a debreceni rendőrség büntetőbirája kéthónapi elzárásra itélte Perjéssy Ferenc Béláné szül. Fazekas Ágotát, a közraktár igazgatójának leányát, amiért nem viselte a megkülönböztető jelvényt és szabálytalanul jelentette be magát a debreceni rendőrség bejelentőhivatalában.

Perjéssyné Fazekas Ágota fellebezett az itélet ellen a vidéki rendőrfőkapitánysághoz, ugyanakkor felfolyamodást jelentett be azonnali őrizetbevétele ellen. A vidéki rendőrfőkapitány most döntött a fellebezés ügyében és dr. Rádonyi Nándor rendőrkapitány, rendőri büntetőbíró itéletét indokainál fogva teljes egészében helybenhagyta. Ugyancsak helybenhagyta az őrizetbevételt is a folyamodással szemben, ami ezáltal jogerőre is emelkedett. A kihágási itéletet tovább fellebbezte az elitélt a belügyminiszterhez.

— **Kerékpárlopás.** Kiss Sándor kőmüves, Kemény Zsigmond-utca 2. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki kerékpárját ellopta az iparosotthon folyosójáról.

# HIREK

**Dolgoztass, hogy dolgozhass!**

MÁJUS 2, KEDD. Magyar: Cseme. Protestáns: Zsigmond. Róm. kat.: Athanáz. Napkelte: 4,42. Napnyugta: 19.13. Holdkelte: 13,06 Holdnyugta: 2,37

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA április 29-é reggel 8 órától május 6-án reggel 8 óráig: „Arany Angyal", Piac-u. 50 Telefon: 28-55. „Reménység", Csapó-u. 22. Telefon: 14-21. „Szent Háromság" Szabo Kálmán-u. 14. Telefon: 17-09. „Sas", Hatvan-u. 66. Telefon: 39-19.

## Térzene

Kedvező idő esetén a honvédzenekar a mult héten elmaradt térzenét f. hó 4-én, csütörtökön délután 5—6 óráig tartja meg a Déry-téren, Somlai Ádám alhadnagy, ezreddobos vezénylésével.

— **Vitéz dr Bessenyei Lajosnak**, Debrecen sz. kir. város főispánjának hivatali helyisége a városházán a 36—37—38-as szobákban lesz. Debrecen város főispánjának titkára dr Kapros László, akinek rokonszenves, egyénisége, értékes munkássága a multból mint városi iparhatóság tisztviselője és Szilassy László főspáni titkárjáé közismert. Kiváló sportférfiu, az OSK kerületi megbizottja, a Magyar Atléták Szövetség keleti kerületének megbizottja, a Magyar Kosárlabdázók Szövetségének kerületi vezetője. A Debrecen sz. kir. város főispáni hivatalának telefonszáma 12—33.

— **Dr vitéz Bessenyei Lajos főispáni beiktatásán** az egyetem tanácsát dr Bozóky Ferenc prorektor képviseli.

— **Leleplezték a Kormányzó Ur arcképét és mellszobrát a pápai leventeotthonban.** Az ünnepségen, melyen megjelent a város katonai és polgári hatóságainak, intézményeinek és testületeintk küldöttsége, dr Nagy Béla közjegyző és vitéz Karcsay Béla ezredes mondott ünnepi beszédet.

— **Kétmilliárd házassági kölcsönt folyósítottak** Németországban az elmult tíz év alatt. Ebből az összegből csak 604 millió márkát fizettek vissza, mivel a többit a gyermekek születésekor születési segély cimén elengedték.

— **A Postatakarékpénztár betétkönyveire rövid úton csak háromszáz pengőt fizet vissza.** A hivatalos lap tegnapi száma pénzügyminiszteri rendeletet közöl, mely szerint a Postatakarékpénztár könyveire a közvetítő hivatalok által rövid úton teljesithető viszszafizetések legmagasabb összege háromszáz pengő. A rendelet május elsejével lépett életbe.

— **Tűzoltói pályázat.** Debrecen sz. kir. város hivatásos tüzoltóságánál 10 drb szegödményes tüzoltói állás kerül betöltésre. Felhivom a pályázni szándékozókat, hogy összes okmányokkal együtt hivatalos idő alatt (délelött 8—1 óráig) jelentkezzenek Debrecenben a tüzoltófőparancsnokságon, Csapó utca 43. szám alatt.

— **Értesitem a diákokat,** akik jelentkeztek mezőgazdasági munkára, hogy ma összejövünk. Összejövetelünk célja, hogy megbeszéljük az indulással kapcsolatos dolgokat. Lehet, hogy már este indulunk is, ezért mindenki jelenjen meg a Leveles csárdánál, ma délután 3 órakor.

— **Olasz gyorsnaszádok** Anzio magasságában saját veszteség nélkül elülyesztettek egy ellenséges parti hajót.

— **A Cipésztársulat tagjainak figyelmébe.** A debreceni cipésztársulat f. h. 7én, délelött 9 órakor tartja közgyülését az Ipartestület I—II-es termében, melyen a tagok pontos megjelenését kéri a Cipésztársulat elnöksége.

— **Árdrágitási ügyekben tartottak tárgyalást** hétfőn a debreceni törvényszéken és a vádlottak padjára állitották Fekete Józsefné nádudvari asszonyt, aki két darab csirkét 20 pengőért adott el. A bíróság jogerősen 150 pengő pénzbüntetésre itélte. — Petri Julianna baromfikereskedőt, mert ötkilós baromfiért 50 pengőt kért, egyhónapi fogházra itélték és kimondották, hogy iparát egy évig nem gyakorolhatja. — Fuvardrágitás miatt került a bíró elé Radványi István fuvaros, aki egy öl fát a fatelepről a Szent Anna-utcára 35 pengőért szállított el. A bíróság 300 pengő pénzbüntetésre itélte. — A szénát adta magasabb áron ifj. Székely János józsai földmüves és 15 mázsa szénáért 400 pengőt kért. A bíró egyhónapi fogházra és 200 pengő pénzbüntetésre itélte. Az itélet nem jogerős. — Murva József bérkocsis négy személyt a pályaudvarról a tiszti tenniszpályáig 25 pengőért vitt. A bíró elitélte jogerősen 25 pengő pénzbüntetésre.

— **Kiszabadult a debreceni fogházból s azonnal kerékpárt lopott** az utcán Pócsik Lajos napszámos és a kerékpáron elment Nyiregyházára, hogy ott meglátogatja egyik barátját, akivel a fogházban ismerkedett meg. A barátját nem találta, mire gyalog indult visszafelé, mert a kerékpart szétszedve értékesitette. Útközben megéhezett és bement Finta Gáborné újlétai tanyájára. Feltörte az ajtót, mivel nem volt a tanyában senki és ellopott három pár csizmát és ruhaneműeket. A tolvajt a csendőrök elfogták.

— **Május elsején éjszaka betörték öt ablakát.** Molnár Józsefné Csörsz-utca 16. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszakai órákban a zárt utcaajtón át bemászott az udvarra és öt ablak üvegét ködarabbal betörte. A kár 200 pengő.

— **Tömegsírt találtak Riga közelében.** A tömegsírban az 1941. évi bolsevista uralom áldozatai voltak. Dankers tábornok, aki résztvett a holttestek exhumálásában, kijelentette, tévedés lenne azt hinni, hogy a bolsevizmus megváltozott. A bolsevizmus erre sohasem gondolt. Európa valamennyi népe számára most csak egy törvény parancsol: bevetni mindenkit és mindent a bolsevizmus legyűrésére.

— **Légoltalmi vétség miatt több feljelentés futott be a rendőrségre.** Feljelentették Farkas György Szávay Gyula-utca 4. szám alatti lakost, akinek a feljelentés szerint elsötétítés ideje alatt több ablaka ki volt világitva. — Ugyancsak hasonló légoltalmi vétség miatt érkezett be feljelentés Tóth Józsefné Csillag-utca 7. szám alatti lakos ellen. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást.

— **A takarítónő kifosztott egy Jókai-utcai lakást.** Bakos Károlyné, miniszteri tanácsos neje, Jókai-utca 11. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen volt takarítónője ellen, aki jelenleg a debreceni törvényszéken tölti büntetését egy más ügyből kifolyólag. A feljelentésben előadta, hogy a takarítónő nagymennyiségű ágynemüt, törülközőket, damaszt-abroszt, két pár fekete selyemharisnyát, fürdőtrikót, 100 pengő készpénzt, zacskókat, lepedőket ellopott összesen 2000 pengő értékben. A károsult feljelentésére a rendőrség megindította az ügyben a vizsgálatot.

— **Kilopták kosarából a retiküljét 60 pengővel és fontos iratokkal** Nemcsek Istvámé Poroszlay-út 37. szám alatti lakosnak. A károsult feljelentésére a rendőrség megindította az ügyben a nyomozást.

**Kertibútorok, méhészeti eszközök, tűzálló kőedények, konyhamérleg** nagyválasztékban kaphatók

**Tóth Gyula vasüzletében (Városház-épület)**

## Rizskiosztás lesz

**Fűszerkereskedők figyelmébe.**

A közellátásügyi miniszterium kisebb mennyiségü rizst bocsátott rendelkezésre a közönség és intézmények között leendő kiosztás végett.

Ez a rizskiosztás a cukorellátással megbizott 294 kiskereskedő útján, jegyre történik.

**Hogy a rizst milyen jegyre és fejenként milyen mennyiségben lehet kiesztani, későbbi hirdetményben fogom közölni.**

**Felhivom a cukorellátással megbizott cukorkereskedőket,** hogy a rizsutalvány átvétele végett a rizselszámolási könyvecskéjükkel a közélelmezési ügyosztály elszámolási osztályánál jelentkezzenek éspedig május hó harmadikán szerdán A—K-ig és május hó negyedikén csütörtökön L—Z betüvel kezdődő nevüek.

A most kiutalandó rizsmennyiséget részükre megfelelő kikerekitéssel a cukor vásárlóik létszámának alapulvételével állapitottam meg.

A rizselosztással megbizott kereskedők a részükre kiutalt rizst tiszta súlyban (nettó) a Hangya kirendeltség (Böszörményi út 8) raktárában, naponként délelött 8 órától, délután 3 óráig mm-ként 325 pengő 50 filléres árban vehetik át. A rizs átvételhez zsákot kell vinni. A szállitási és bélyegköltség a kiskereskedőt terheli.

**A rizst május hó 6-ig minden kereskedő köteles átvenni.**

Már most figyelmeztetem a kereskedőket, hogy a jegyelszámolás után a megmaradt rizskészletet ugyanolyan áron, ahogy azt a Hangyától kapják, Kiskereskedők Árúbeszerzési csoportjához, Baltazár Dezső utca 9 szám alatti üzletében átadni kötelesek.

**Polgármester.**

* **Eljegyzés.** Szombathy Erzsébet és Vasvári S. András iparművész jegyesek.

— **Harmincegy pengőért keresztény okmányokat vásárolt** Horovitz Miklós húszéves rongyszedő, aki elöállitásakor bevallotta, hogy az okmányokat egy Vaskor János nevü embertől vette. Horovitzot letartóztatták és megindult ellene az internálási eljárás.

— **Kommunisták lemészárolták a francia milica egyik tagjának egész családját.** Az Isre tartományban levő Voiron faluban borzalmas hétszeres gyilkosság történt. Jourgan iparostanonciskolai tanár, aki a francia milicia tagja volt lakásában négy iparostanonc jelent meg egy este azzal az ürüggyel, hogy felvételüket kérik a miliciába. A négy tanonc egy adott jelre rálőtt a tanárra, a szobában levő feleségére és két bajtársára. A lövések halálosak voltak. A szomszéd szobában Jourdan nagynénjét, a ház első emeletén Jourdan anyját ölték meg a merénylők, akik állati kegyetlenséggel végeztek a tanár kétéves gyermekével is, aki a lövésekre riadt fel. A tettesek elmenekültek. A nyomozás folyik.

— **Pályázati hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a mentőszolgálat keretében egy szigorló mentőorvosi alkalmazás kerül betöltésre. Erre az alkalmazásra pályázatot hirdetek. A szigorló mentőorvosok díjazása ezidőszerint 126 pengő. Felhivom mindazokat, akik ezen alkalmazásokat elnyerni óhajtják, hogy felbélyegzett és okmányokkal felszerelt kérvényeiket 1944. évi május hó 31. napjának déli 12 órájáig közvetlenül a tüzoltófőparancsnoksághoz (Debrecen, Csapó-utca 43. szám alá) adják be. A kérvényhez csatolandó okmányokra vonatkozóan, valamint egyéb pályázati feltételt illetően ugaynott felvilágositás szerezhető. Polgármester.

— **Változások az „Uj Idők" szerkesztésében.** Az „Uj Idők" eddigi felelős szerkesztője és segédszerkesztője megvált a folyóirattól. A két tisztség betöltésére Herczeg Ferenc, mint az „Uj Idők" főszerkesztője és az Uj Idők Irodalmi Intézet Rt. elnöke május 1-ével Gáspár Jenő irót, a Petőfi Társaság főtitkárát kérte fel. Herczeg Ferenc természetesen továbbra is főszerkesztője marad az „Uj Idők"-nek.

## Rendelet a zsidók élelmiszer ellátásának szabályozása tárgyában

A m. kir. közellátásügyi miniszter 108.500—1944 K. M. sz. rendeletével a megkülönböztető jelzés (sárga csillag) viselésére kötelezett zsidók élelmiszerellátásában új rendszert vezetett be Ez a rendelet a helyi lapok április 27-iki számában már ismertetve volt.

E rendelet szerint :

1. A zsidó cukorfejadagja az ország egész területén 1944 május hó elsejétől kezdődően személyenként és havonként 30 deka A zsidó terhes és szoptatós anyák valamint a 12 évet be nem töltött zsidó gyermekke, továbbá a zsidó betegek és aggok, külön cukorpótjegyet nem kapnak, hanem ezek a személyek is havi 30 deka cukorfejadagban részesithetők.

2. A zsidók a hatósági zsir ellátás keretében zsir helyett személyenként és havonként 30 deka étolajat (szezám olajat) kapnak. A zsidó nehéz testi munkások külön étolaj pótjegyre igényt nem tarthatnak.

3. A zsidók közül tejellátásra, — tehát tejjegyre — csak a terhes anyák, a terhesség negyedik hónajától a szülésig és a csecsemők és kisgyermekek annak az évnek a végéig, amelyben harmadik életévüket betöltik, jogosultak.

4. Zsidók közellátási szelvényivet nem kaphatnak.

5. A zsidók sertés, vagy borjúhúst nem vásárolhatnak. Zsidók részére csak marha, vagy lóhust lehet kiszolgáltatni.

**E helyen is felhivom a zsidónak tekintendő személyek figyelmét arra, hogy 1944 május 1-től kezdve a jelenleg birtokukban levő fent felsorolt élelmiszerjegyeiket nem használhatják.**

Azt, hogy a birtokukban levő zsírjegyek és cukorjegyek helyett részükre a mostani rendeletnek megfelelő új jegyeket mikor fogjuk kiadni s a fentebb felsorolt jegyeket tölük mikor fogjuk bevonni, későbbi hirdetményemben fogom közölni.

**Polgármester.**

## Zsidók kötelező jelentkezése

Közellátásügyi miniszter úr 108.500—1944 K. M. számú rendelete értelmében a zsidók kötelesek voltak az előirt bejelentőlapon április 30-án jelentkezni. — Azok a zsidók, akik április 30-án jelentkezési lapjukat benyujtani nem tudták, **ebbeli kötelezettségüknek május másodikán kedden délután 4—6 óráig még eleget tehetnek. A jelentkezési lapokat az** elárusitással megbizott dohánytözsdékben és üzletekben lehet beszerezni. A jelentkezési lapot a lap hátsó oldalán olvasható utasitás szerint kell kitölteni. E helyen is felhivom a figyelmet a büntető rendelkezésekre. **Polgármester.**

## Lisztjegyszelvények beváltása

Ismételten felhivom a lisztkereskedők és a közönség figyelmét arra, hogy a most kiosztásra került uj „Kenyér és finomlisztjegy" füzet 401, 402 és 403 számú **finomlisztjegyszelvényei**, továbbá az egyéven aluli gyermekek részére kiszolgáltatott „Finomlisztjegy" 29 számú szelvénye **érvénytelen.** Erre lisztet kiszolgáltatni nem szabad, mert a többizben megjelent hirdetmények szerint a régi lisztkönyv 155, 156 és 257 számú és a gyermekek részére kiadott Finomlisztjegy 28 számú szelvényére kétszeres liszt adagot szolgáltattunk ki. **Polgármester.**

— **Internálások ékszerelrejtés miatt.** A lévai rendőrkapitányság Klein Adolfné és Sold Ernő lévai valamint Ottó László és Boeskor Juliánna budapesti lakosokat, — mert zsidó tulajdonban levő ékszereknek Budapestről Lévára hozatalában és elrejtésében közreműködtek, internálta és a bünvádi eljárást megindította.

— **A fodrászszakosztály** elnöksége felkéri a szakosztály tagjait, hogy Barna Zoltán kartárs feleségének temetésén, ma délután félhat órakor a köztemetőben minél nagyobb számban megjelenni **sziveskedjenek.**

## Gyászrovat

**Asztalos Gyula** nyug. vármegyei irodatiszt, 74 éves korában elhunyt. Temetése kedden félnégy órakor lesz a diszravatalozó teremből. Gyászolják: felesége, gyermekei, menye, veje, unokája és a rokonság. Lakás: Csillag u. 81. szám. Gebauer rendezi.

**Barna Zoltánné** Kálmán Anna, 26 éves korában elhunyt. Temetése kedden félhat órakor lesz a 2 B) ravatalozó teremből. Az elhunytban Barna Zoltán fodrászmester feleségét gyászolja. Lakás: Erzsébet utca 87. Gebauer rendezi.

**F. Sándor János** gazdálkodó 80 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a hajdúsámsoni gyászháztól. Dankó temetkezés.

**Ifj. Blattner Gyula** városi tisztviselő 49 éves korában elhunyt. Temetése Budapestre való szállitás után szerdán délután lesz a Farkasréti temetőben Dankó temetkezés.

**Skaliczki Lajos** asztalos 41 éves korában elhunyt. Temetése kedden délelött 10 órakor lesz a Köztemető 4 ravatalozó terméből. — Dankó temetkezés.

**Halálozás.** Távollevő gyermekei és testvérei nevében fájdalommal értesitjük rokonait és ismerőseit, hogy a mindenki által szeretett **Erenreich Ignácné,** 78 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor az izraelita sirkertben.

**Köszönetnyilvánitás** Mindazon rokonoknak, barátoknak, ismerősöknek, kik szeretett édesanyánk, özv. Lőcsey Lászlóné elhunytával nagy bánatunkban részvéttel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. **Bánatos gyermekei.**

**Köszönetnyilvánitás** Mindazon kedves rokonaimnak, ismerőseimnek, a világitási vállalat dalkörének, megboldogult férjem volt munkatársainak és jó barátainak s mindazoknak, kik felejthetetlen férjem elhunyta alkalmából ravatalára koszorúk és csokrok helyezésével mély fájdalmamat enyhiteni igyekeztek, ezúton mondunk köszönetet. **Özv. Varga Istvánné és gyermekei.**

## Aldetektivek vitték el Türk Bertától egy zsidó mérnök 360 ezer pengő értékét

Molnár Ernő, Gidáli Ernő és Róth Gábor budapesti magántisztviselők szombaton felkeresték Szenes László vegyészmérnököt. Előadták, hogy ők a zsidó vagyonokat ellenőrző bizottság detektivjei és átkutatva Szenes lakását, készpénzét és ékszerét követelték tőle. Szenes megijedt és elmondotta, hogy 160.000 pengő készpénzét és 200.000 pengő értékü ékszerét Türk Berta, az ismert sanzonénekesnő őrzi. A három szélhámos ezután elment Türk Berta lakására, akitől hiánytalanul meg is kapták a fenti összeget és ékszert. A rendőrség azonban hamarosan tudomást szerzett a három fiatalember ténykedéséről és mindhármukat letartóztatta.

— **A debreceni tankerület leventeleányvezetői és a bekapcsolódni kivánók számára a Levente leány Központ Debrecenben május 12-én kezdődő kéthetes vezetőképző tanfolyamot rendez.** A jelentkezők ingyenes ellátást és útiköltségmegtérítést kapnak. A tanfolyamra elsősorban azokat veszi fel a vezetőség, akik már vezetnek csapatot, de biztosit helyet azok számára is, akik ezután kapcsolódnak be a mozgalomba. Részletes tájékoztatót Gál Mária tankerületi leventeleányvezető (tanker. kir. főigazgatói hivatal, Debrecen 1. postafiók 68.) küld az érdeklődőknek.

* **Dr Naményiné** gyorsiróiskolájában májustól tanfolyamkezdés. Batthyány utca 1. Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 6475/1942.

— **Páger Antal** egyik hétfői lap értesülése szerint, aláirta filmkormánybiztosi megbizatását.

## Felhívás a debreceni tanuló leányifjúságához

Teljes erővel folyik a leventeleányok munkája a bombakárosultak segítségére. Tekintve azonban, hogy a leventeleányok legnagyobb része dolgozó leány, aki nem hagyhatja el egész napra a munkahelyét, felszólítom a debreceni tankerület tanuló leányifjúságát, hogy vegye ki részét lakóhelyén a bombakárosultak segítésében és a helyi szociális munkában. Kapcsolódjék bele a napközi otthonok szervezésébe, segítsen a gyermekek gondozásában, étkeztetésében s a helyi szociális munkában. A magukra maradt családoknak legyen segítségére a könnyebb gazdasági teendők ellátásában és hivatalos ügyeinek elintézésében, adományok gyüjtésében, az összegyüjtött adományok szétválogatásában és szétosztásában. Jelenleg a budapesti bombakárosult gyermekek cipőtalpa számára kis ujjnyi széles, kukoricahánczból font szalagokat kér sürgősen a vidéki leányoktató Pálos Éva budapesti kerületi leventeleányvezető (VIII. ker. Szentkirályi utca 11).

A debreceni tanulóleányok ezen munkára jelentkezzenek minél előbb Gál Mária kerületi leventeleányvezetőnél, Simonffy utca 2 C) II. emelet, tanker. kir. főig. hivatalban.

— A Pester Lloyd Társulat a „Pester Lloyd" vezetését Nitsch Mátyás volt nemzetgyülési képviselőre ruházta, aki eddig a lap belső munkatársa volt és a lapot felelős szerkesztőként is ő jegyzi ezután.

— A Fiúkfalva javára rendezendő május 14-iki előadáson, melyet a Déri-múzeumban tartanak meg, D. dr Révész Imre püspökön kívül előadást tart dr Péter Zoltán kollégiumi igazgató is.

— Meggyilkolt nő holttestére akadtak futóárok ásása közben. A tállyai ONCsA-telep lakói légoltalmi futóárok ásása közben meggyilkolt nő holttestére bukkantak. Minden kétséget kizáróan megállapították, hogy a 30 év körüli nő bűntény áldozata lett. A gyilkos kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— A brit katonák zsoldját 5 százalékkal emelték. Ez az emelés a brit kincstárnak évi öt millió font többletkiadást jelent. Ezzel kapcsolatban angol politikai körökben rámutatnak arra, hogy az amerikai katonák még így is ötször annyi zsoldot kapnak, mint az angolok.

— Angol repülők támadást intéztek egy német kórházhajó ellen. A nemzetközi vöröskereszttel ellátott hajót bombatalálatok nem értéék ugyan, de egy egyenesen rátámadó repülőgép tüzfegyverei többször eltalálták.

— A Syrtis angol tengeralattjáró — az angol tengernagyi hivatal hivatalos közlése szerint — legutóbbi útjáról nem tért vissza és így elvesztésével számolni lehet.

— Német torpedórombolók elsüllyesztették az Athabaska nevű kanadai rombolót. Az elsüllyesztett hajó személyzetéből 85 embert sikerült élve kimenteni a tenger hullámaiból. A mentési munkálatokban biztosító hajók és segélynaszádok is résztvettek.

## Mi ujság a budapesti élelmiszernagyvásártelepen?

1944. április 21-től április 27-ig. Az élő és vágott baromfi, valamint a tojáspiacon az árak változatlanok. A zöldség és főzelékfélék piacán f. hó 21-től kezdődőleg új nagykereskedelmi árak vannak érvényben: sárgarépa és karotta I. rendü 50, II. rendü 40, petrezselyem és paszternák I. rendü 90, II. rendü 60, fejeskáposzta I. rendü 70, II. rendü 50, kelkáposzta I. rendü 80, II. rendü 80 pengő métermázsánként. — A többi árucikkek közül a hónaposretek és fejessaláta ára 30, a sóska, a hegyespaprika és az újdonság karalábé ára 100, a főzőtök ára pedig 400 fillérrel csökkent. A gyümölcspiacon a közönséges fajtájú alma ára 40, a nemes fajtájú alma ára pedig 60 fillérrel csökkent kg-kint.

# KÖZGAZDASÁG

## A vevőt fogadjuk Szebb jövőt! köszöntéssel, hagyjuk el a nagyságos asszony cimzést — ezt javasolja a Baross Szövetség

A Baross Szövetség elnöki tanácsa tegnap este ülést tartott, melyen vitéz dr Dávid Géza elnök ismertette a belügyminiszter azon intézkedéseit, mely a hivatali életben mellőzendőnek mondja címeket. Ez az intézkedés régi törekvése a Baross Szövetségnek. Ezzel kapcsolatban vitéz dr. Dávid Géza elnök javasolja, hogy ezentúl az üzletben a vevőt fogadjuk a »Szebb jövőt köszöntéssel s ne mondjuk hogy »Mit parancsol Nagyságos Asszony«, hanem ahelyett használjuk »Parancsol Asszonyom«, »Parancsol Uram« megszólításokat Hangsúlyozta vitéz dr Dávid Géza még azt is, hogy a »Kezétcsókolom«-ot is, ha csak lehet hagyjuk el.

A következőkben a névtelen levélírás már mániává fejlődött kárhoztatandó rossz szokása ellen szolt az elnök. Papírkosárba a névtelen levelekkel. A Baross Szövetségnél már régóta papírkosárba dobják a névtelenül érkező leveleket. Aki felvilágosításokat akar közölni az jelölje meg levelét névvel.

A záróra kérdése volt a következő tárgy. Dr Dávid Géza elnök ismertette a kérdésben tett lépéseket és kívánságokat, melyeket a Kamara tudomására hoztak. Az ügyben dr Harsányi Imre kmarai titkár Budapestre utazott.

## „Debrecenben lehetne felállítani Európa legideálisabb növénykísérleti telepét"

Azóta, hogy a debreceni hőforrás vize az éveken át folytatódott fúrási munkálatok nyomán felbuggyant, sok érdekes terv röppent fel a debreceni hévíz felhasználását illetően. Felvetődött a forásvíz hőenergiájának központi fűtés szolgálatába állítása, üvegházak létesítése, a forrásvíznek öntözésre használása és egész sereg terv. Ezekhez az ötletekhez méltán sorakozik érdekességben és értékességben Báthy Papp Istvánnak, a neves növénytani kutatónak elgondolása, mely növénykísérleti telep felállítását indítványozza a hőforrás vize által fütött üvegházakban.

Magyarországon növénykísérleti telep felállítására ideálisabb helyet el sem ehetne képzeni Debrecennél és Hajdúszoboszlónál... Az elmúlt években különösen Hajdúszoboszlóval kapcsolatban fantasztikus tervek láttak napvilágot arra nézve, hogy a hőforrás vizének segítségével fütött üvegházakban kávét és teát termelnek... Ezeknek a terveknek nem sok reális alapjuk volt, hiszen megfelelő kikísérletezés nélkül nem lehet ezt csak úgy elhatározni, hogy most pedig ezt, vagy azt fogunk termeszteni. Ahhoz, hogy például a kávécserje és tea megéljen hazánkban, nem elég a hőforrásvíz melegével olyan temperaturát varázsolni, aminél ezek a növények beérlelik terméseiket. Meg kell találni számukra az olyan összetételű talajnemet is, amilyenben azok hazájukban díszlenek. Ha ez nem sikerül, akkor még ha produkál is a termelő némi satnya termést, ízben az meg sem közelíti az eredetit...

— Sokkal célszerűbb azzal a gondolattal foglalkozni, hogy úgy Debrecenben, mint Hajdúszoboszlón, a hőforrásvíz eredeti helye közelében épített üvegház-sorban lehetne kikísérletezni esetleg mind az öt világrésznek azon növényeit, melyekkel kapcsolatban remény lehet a gazdaságos meghonosításra. Nagyon sok ilyen növény van és ez a kísérleti telep alkalmat nyujtana arra, hogy az elfolyó hőforrásvízből nyert hővel való termelésnél pontosan meg lehessen állapítani: milyen reménnyel lennének termeszthetők az egyes ilyen növényfajok hazánkban. Egyidejüleg természetesen vigyázni kell arra, hogy talajban is ugyanazt az összetételt kapják az egyes növények, amilyenben hazájukban élnek...

— De a növénykísérletezésen kívül nagy munkát lehetne végezni az így létesített telepen a növénynemesítés terén is. Nagy feladatok ezek, melyek különösen akkor nyernek fontosságot, ha arra gondolunk, hogy a háború befejeztével, a béke esztendeiben esetleg teljesen át kell állítani mezőgazdaságunkat. Mindjobban előtérbe lép azoknak a növényeknek, mezőgazdasági termékeknek termesztése, melyeknek nagyobb piaca lehet külföldön. Ezeket azonban célszerű előre kikísérletezni, hogy mire a béke esztendői elérkeznek, már hozzá is lehessen fogni a gyakorlati megvalósításhoz.

— Ezen a ponton nyer óriási jelentőséget a Debrecenben és Hajdúszoboszlón megvalósítható növénykísérleti és nemesítési telep gondozása, mely reménhetőleg felkarolásra talál illetékeseknél és rövidesen a megvalósulás stádiumába jut.

## Iparosok figyelmébe!

A légoltalmi építkezésekhez (régi házi óvóhelyek, törmelék, gáz- és szilánkbiztos) TGS óvóhelyek, házcsoport-óvóhelyek, szilánkvédő berendezések, óvófülkék oltóvíztároló berendezések, óvófülkék, oltóvíztároló berendezések, légoltalmi cikkke gyártásához szükséges anyagok illetve zárolt anyagok igénylése tárgyában ujból rendelet jelent meg, amely a Budapesti Közlöny 97 számában található, a 9 oldalon. A száma 130.000—eln. 36—1944. K. M. Felhivjuk az érdekeltségek figyelmét, hogy az igényléseknél az előirtakhoz alkalmazkodjanak és az igényléseket kellően fel kell szerelni Az olyan anyagigénylést, amely óvóhelytervezésre ki nem jelölt személy által készített terv kivitelezésére irányul, az óvóhely építés miniszteri biztosa indokolás nélkül el fogja utasítani. Ipartestület elnöksége.

## Zsidó iparosok figyelmébe!

A 10.500—1944 Ip. M. sz. rendelet értelmében a m. kir. Állami Munkaközvetítő Hivatalhoz (VIII ker. József út 13) küldendő bejelentéshez szükséges nyomtatványok folyó hó 3-án az Ipartestület hivatalában átvehetők. A rendelet értelmében I. számú nyomtatványon az üzemről, a II. számú nyomtatványon önmagáról, a tulajdonosról és alkalmazottairól kell a bejelentést tenni. A bejelentést abban az esetben is meg kell tenni, ha alkalmazott nincsen. Ipartestület elnöksége.

A debreceni cégbíróságnál bejelentették, hogy a Balogh Fakereskedelmi Rt-nál Balogh Gábor és Balogh Sándor igazgatósági tagokat törlik és bejegyzik helyettük Balogh Györgyöt és nejét Az Alföldi Takarékpénztárnál a felügyelőbizottságból törlik Barta Istvánt. Az Egyesült Kefegyárak igazgatóságából Falk Lászlót törlik. Fahídi Testvérek Rt-nál törlik Fahídi Antal és Fahídi Dezső igazgatósági tagokat. A Takarékosság Rt. igazgatósági tagságából törlik Engel Lászlót és dr Sajó Lászlót A Műkögyárnál megszünik Sebestyén Lajos igazgatósági tagsága

Egymillió és ötszazezer koronás papirpénzt legmagasabb áron veszek

**Éremgyüjtő**

Debrecen Nyil-utca 111 szám Régipénz és érem ügyben tanácsadás — Csütörtökönkent díjtalan érembemutató 6—9-ig

# SPORT

## Szép győzelmet aratott Budapesten a debreceni csapat

DVSC—BSzKRT 4:0 (0:0). (A „Debreczen" kiküldött munkatársától.) A szombaton délután útrakelő debreceni együttes jó utazás után érkezett meg Budapestre. A csapat társaságában volt Nagymarosi, az Ujpest játékosa, aki Debrecentől Pestig utazott, valamint Ádám, a Kinizsi játékosa, aki Debrecentől Szolnokig tartott együtt a DVSC-vel. Vasárnap délelőtt a DVSC már tíz órakor kint volt a Sport-utcában. Sok ismerős debreceni kereste fel a DVSC játékosait, így Vincze Jenő, aki nem az Ujpest—Kispest mérkőzésre ment ki, hanem inkább a DVSC mérkőzését nézte meg, továbbá Hárai (Hajdú) Pál, a Bocskai volt játékosa, Vincze András, színművész, aki két évig játszott az Unger-társulatnál és sok más ismerős.

A játék kezdetére ezer ember gyült egybe a Sport-utcai pályán s a két csapat a következő összeállításban lépett pályára. DVSC: Nagy — Serfőző, B. Nagy — Orosz, Nagy II, Kádas — Szabó, Zilahy, Lukács, Anocskai, Sidlik. BSzKRT: Barak — Lévay, Gombkötő — Tánczos, Kónya, Szödi — Mészáros, Mátrai, Benedek, Forgács, Szabó III. A DVSC kezd szélről hátban, de hiába tartja ostrom alatt a budapesti villamoscsapat kapuját, gólt nem tud elérni. Három szöglet is jelzi a DVSC nagy fölényét. Az első negyedóra után a középcsatár helyén gyenge mozgó Lukács helyet cserél Szabóval. Feltűnő, hogy a debrecen csatárokat a BSzKRT védelme lestaktikával teszi ártalmatlanná. A 25. percben rugja negyedik szögletét a debreceni együttes, de ebből sem születik eredmény. Felhangzik a „Hajrá DVSC" s a DVSC lendületes támadásokat vezet, de csatárai nem tudják értékesíteni a kínálkozó helyzeteket. Hol Lukács, hol Szabó vagy Sidlik lövései kerülik el a kaput. A 31. percben Szabó visszamegy a szélre, Lukács pedig középcsatár lesz. Szabó lendületes támadásokat visz, de beívelt labdáit elvétik a belső csatárok. A Beszkárt is néha-néha támadásba lendül, de Nagy II-vel az élen a debreceni védelem biztosan rombol mindent. Forgács kerül jó helyzetbe, de rosszul lő kapura és így oda a nagy helyzet. Lukács három méterről az égbe rugja a bőrt s utána nemsokára már vége is a félidőnek.

Szünet után a budapesti csapatot támogatja az erős szél s ennek ellenére már a 2. percben gólt ér el a DVSC. Lukács elől Kónya hazagurít, de rosszul s szögletet rughat a DVSC. Sidlik azonnal beívelt a megítélt szögletet, a befutó Szabó fejel s a meglepett BSzKRT védők tehetetlenül nézik, amint a labda a hálóba vágódik. 1:0. Röviddel a gól után egy előrevágott labdával Sidlik fut le a balszélen s mintegy 12 méterről rászúrja a labdát, mely a háló balsarkában köt ki. 2:0. A gyorsan bekapott újabb gól zavarba hozza a BSzKRT védőit. Az első félidői jó játékuk után most össze-visszarugják a labdát. A budapestiek nehezen jönnek támadásba. Inkább a baloldalon kezd kibontakozni a pesti csapat támadása, de Mátrai és Benedek, majd Szabó III nagy lövéseit szépen szédi Nagy Mihály. A DVSC szabadrugáshoz jut, de Nagy II -s Lukács szabadrugásai elkerülik a kaput. A BSzKRT támadása végén Benedek lövése a kapufán csattan A 25 percben gólt ér el a DVSC. Szabó lefut a szélen, lövése a kapufáról Sidlik elé pattan, aki begurít Anocskainak, az rászúrja, lövése mellé menne, de a befutó Zilahy jobbbelsővel a jobb felső sarokba küldi a labdát. 3:0. A mérkőzés legszebb gólja. Ezt újabb gól követi, mert Zilahy labdájával a pompás formában levő Szabó ellenállhatatlanul tör kapura, a kifutó Barakot átcselezi, majd ballal a kapu közepébe gurít. 4:0. Lukács bombalövése mellé száll. Feltűnő, hogy a debreceni csapat az erős szél ellenére is sokat támad s a támadás előkészítői Anocskai és Zilahy. Forgács hatalmas lövése a kapufára vágódik. Benedek öt méterről sem tudja gólba vágni a labdát, majd Szabó III mellélövése az esemény. Zilahy kerül még jó helyzetbe, de Barak védi a nagy lövést s vége is a mérkőzésnek.

A két csapat találkozása nem hozott nívós mérkőzést, ez inkább az idegek küzdelme volt. Az első félidőben az állandó támadásban levő DVSC nem tudott gólt elérni, szünet után láthatólag felülkerekedett s ekkor már a szerencse is mellette volt és biztosan aratott győzelmet. Egyénileg Nagy Mihály dolgát hibátlanul látta el. Serfőző különösen a második félidőben talált magára s ekkor remekül játszott. B. Nagy ezúttal is megbízható volt. A fedezetsor s egyben a csapat és a mezőny legjobbja Nagy II volt. Pompás formában van, Orosz és Kádas hasznosan és jól játszottak. A támadósorban Szabó Imre lendülete és akarása nagy érték. Zilahy és Anocskai különösen szünet után játszottak kiválóan. Minden támadást ők készítettek elő, Sidlik sokszor futott lesre s akadályozta a támadást. Gólja és lefutásai dícséretet érdemel. Lukács ennek a sornak a leggyengébb pontja.

A BSZKRT-ból Szödi, Forgács és Szabó III lelkes játéka érdemel említést. Rónai játékvezető hibátlanul vezette a mérkőzést. Berdó partjelző sokat intett teljesen feleslegesen és rosszul.

Nyilatkozatok:

**Móré János:** A látottak nem sok jóra biztatnak. Az első félidőben tehetetlenül játszott támadósorunk. Szünet után már voltak percei a csapatnak. Különösen akkor, amikor már biztos volt a győzelem. Éppen az idegek harcában nekünk a győzelem a fontos. Inkább játszunk mindig rosszul, de győzzünk.

**Lindenberger Gyula:** A csapat megérezte az elmúlt hetek idegölő mérkőzéseit s ennek tulajdonítom, hogy az első félidőben kapkodva, idegesen játszottunk. Ha nyugodtan játszik a csapat, ezt a mérkőzést nem négy, hanem nyolc góllal nyerjük. A kiesés kérdése a vasárnapi DVSC—Tisza mérkőzésen fog eldőlni. Szerintem ez a mérkőzés lesz a legnehezebb.

A DVSC riválisai is győztek, így most a bajnoki táblázaton az a helyzet, hogy a negyedik kieső a DVSC Csepel és a Diósgyőr közül kerül majd ki. A vasárnap lejátszott NB I-es mérkőzések eredményei a következők: Kolozsvár—Nagyvárad 2:1, Csepel—Ferencváros 2:1, Kispest—Ujpest 2:1 — Szolnok—Kinizsi 2:1, — DVSC—BSzKRT 4:0, Diósgyör—Elektromos 5:2, Gamma—Salgótarján 3:2, Tisza—Újvidék 4:2. A bajnoki táblázaton az állás a következő:

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1. Nagyvárad | 25 | 55:26 | 41 |
| 2. Kolozsvár | 25 | 47:37 | 32 |
| 3. Ferencváros | 25 | 53:34 | 29 |
| 4. Szolnok | 25 | 49:12 | 28 |
| 5. Gamma | 24 | 43:35 | 27 |
| 6. Kinizsi | 25 | 42:41 | 26 |
| 7. Újpest | 25 | 47:50 | 25 |
| 8. Ujvidék | 25 | 47:50 | 25 |
| 9. SalBTC | 25 | 58:51 | 24 |
| 10. Kispest | 25 | 56:55 | 24 |
| 11. DVSC | 25 | 39:58 | 23 |
| 12. Csepel | 25 | 50:53 | 22 |
| 13. DIMÁVAG | 25 | 42:52 | 22 |
| 14. Tisza | 24 | 42:55 | 19 |
| 15. Elektromos | 25 | 50:67 | 18 |
| 16. BSzKRT | 25 | 41:79 | 13 |

Gamma—Tisza elmaradt bajnoki mérkőzés lesz szerdán Budapesten.

## Döntetlenül játszott a D. Villanygyár

Az NB III szamosmenti csoportjában vezető D. Villanygyár vasárnap délután a nagyerdei Stadionban a Püspökladányi MÁV együttesével 2:2 arányban eldöntetlenül játszott. A debreceni csapat Vörös — Sarkady, Ötvös — Nagy, Elek, Erdei — Vecsei, Elek, Balla, Nyeste, Baró összeállításban játszott s góljait Balla rugta.

Tiszthelyettesek—D. Villanygyár II 1:0 (0:0). Vezette: Piller. Nehéz győzelem. Góllövő: Mezei. A D. Villanygyár egy tizenegyest hibázott.

## A DVSC atlétáinak dunakeszii sikere

Vasárnap délelőtt Dunakeszin bonyolították le az országos vasutas mezei futó csapat és egyéni bajnokság küzdelmeit. A DVSC atlétái a nagy mezőnyben szépen szerepeltek. Az egyéni versenyben Haraszthy nyolcadik, Vágvölgyi 19-ik, Kárándy 23-ik, Becskereki 24-ik helyen végzett. A csapatbajnokságot a Törekvés nyerte, a DVSC ötödik lett 97 ponttal. A csapat tagjai Haraszthy, Vágvölgyi, Kárándy, Becskereki, Zsíros, Nagy Imre és Földesi voltak.

## A debreceni hölgykosarasok nyiregyházi sikere

Vasárnap délután Nyiregyházán szerepeltek a DVSC és a DEAC hölgykosarasai. Az NYVSC labdarugó pályáján egy labdarugó mérkőzés után bemutató mérkőzést játszott szépszámú közönség előtt a DVSC és a Svetits Intézet kosárlabdacsapata. A mérkőzést 16 : 14 arányban a DVSC nyerte meg. Kosárdobók: Jiss Magda 8, Wankó II. 6, Szabó Judit 2, illetve Kiss Magda 6, Wankó I. 4, Szabó Márta 2, és Füredi Szabó Marion 2. A mérkőzést dr. Arday Aladár vezette kifogástalanul. E nagysikerű bemutató mérkőzés után került sorra a nyiregyházi MOVE Szabolcs hölgykosárlabdázók és a DVSC hölgykosárlabdázók küzdelmére. A mindvégig pompásan játszó debreceni együttes megérdemelten nyerte meg a barátságos jellegű mérkőzést 13 : 4 arány ban. A mérkőzés teljes egészében debreceni sikert hozott, mert a szépszámú közönség igazán elismerő tapssal jutalmazta a DVSC hölgyek remek játékát. A kosarakat Kiss Magda 8, Wankó I. 4, és Szabó Márta 1 dobták. A nyiregyháziak kosárdobója Szabados volt.

## Vereséget szenvedett a DVSC II.

A kis DVSC vasárnap Nagykárolyban a NAC ellen küzdött a bajnoki pontokért és a nagykárolyi csapattól 2 : 1 arányban vereséget szenvedett. A DVSC II erősen tartalékosan állott ki.

**— A D. Viljanygyár tovább vezet az NB III-ban,** mert a Nagyváradi MÁV is pontot vesztett. Otthonában 1 : 1 arányban döntetlenül végzett a nagyváradi Törekvés együttesével.

**— Magyaország ezévi kardvívó bajnoka** Bercelly Tibor HTVK lett.

**MÁV Levente kézilabdázói 4:4** arányban döntetlenül végeztek a kunszentmártoniakkal. Nagy 3 Nyilas voltak a debreceniek góldobói.

**A DMTE—NyVSC kerületi bajnoki mérkőzés elmaradt,** mert a nyiregyházi csapat nem érkezett meg.

**A hét tizenegyének tartalékcsapatába került Szabó** a DVSC játékosok közül. Nagy I. és Nagy Mihály dicséretet kaptak.

**A DVSC a Szegedi Tisza formájában jött csapatával játszik** bajnoki mérkőzést vasárnap a Diószegi úti sporttelepen.

# APRÓHIRDETÉSEK

### MAGÁNNYOMOZÓ

JÁNOSSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel Virág utca 21. telefon: 23-78. 54—857 5. 9

GÁLOCSY a legrégibb magánnyomozó megfigyeléseit nyomozásai diszkrétek, és eredményesek, Zöldfa utca 3 sz. telefon: 28-72. 54—72 6. 4

### HÁZASSÁG (31)

KÖZÉPKORÚ nyugdíjas férfi házasság céljából megismerkedne olyan 25—30 éves úrileánnyal, ak. velem jönne gazdálkodni közé. faluba. „Nyugdíjas" jelige a kiadóba. 31—1727

### TANULÓ FIÚ (64)

ASZTALOS tanoncnak jó magaviseletű fiút felveszek vidékit bentkoszttal is. — Csapó utca 67 Bálint Sándor. 64—1684

EGY jó családból való fiú tanulónak felvétetik. Boda ütőde, vágóhíd mögött. 64—460

### ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

SÖRRAKTÁR felvesz fiatal 18—21 éves fiatalembereket raktári munkásnak. Jelentkezés Pásti-u. 1. Dreher sörraktár. 2—458

### IPARI FÉRFI (33)

CIPÉSZSEGÉDEK felvétetnek. Bíró László, Csapó 76. 33—442

FODRÁSZSEGÉDET azonnalra felveszek. Lusztig, Pásti-utca 2. 33—438

FODRÁSZSEGÉD férfit és nőt felvesz Zsuffa, Kassa-út 4. 33—235

FODRÁSZSEGÉDET és kiasszonyt magas fizetéssel felvesz Hriczkó fodrász, Kassa-út 23. 33—247

EGY cipészsegéd felvétetik, Miklós 40. 33—462

BORBÉLYSEGÉD azonnalra jó fizetésre, koszttal beléphet. Id. Ember, Csap-u. 3. 33—252

SZABÓSEGÉDEKET felvesz Fábián, Kálvin-tér 11. 33—253

ASZTALOSSEGÉDET felveszek. Piac 44. Nag asztalos. 64—454

FÉRFISZABÓSEGÉDEKET felveszek, Oboczki, Baranyai 12. 33—449

MŰSZERÉSZSEGÉDET felveszek, Rakovszky 3. 33—447

FODRÁSZLÁNY (zsidó) állást keres. Címet a kiadóba kérek. „Fodrász" jeligére. 35—413

ÉRMIHÁLYFALVÁRA női fodrászsegédet teljes ellátással sürgősen keresek. Berecz Lajos, Érmihályfalva. 33—407

CIPÉSZSEGÉDET állandó munkára felveszek. Kovács, Halköz 3. 33—1748

EGY fodrászsegéd felvételik Szent Anna 14. 33—236

FODRÁSZSEGÉDET azonnal felveszek, Varga-u. 30. 33—1733

### KERESKEDELMI FÉRFI (48)

KERESKEDŐSEGÉDET felveszünk. Magyar Kosztiszviselők Szövekezete, Kossuth 7. 48—427

FŰSZERÜZLETBE ügyes fiatal segédet és egy 16 év körüli kifutót felveszek. — Balogh Mihály-u. 6. Tóth 48—256

### KIFUTÓ FIÚ (49)

KIFUTÓFIÚ magas fizetéssel felvétetik Tőzsér, Csapó-utca 101. 49—445

EGY kifutó felvétetik. — Boda ütőde, vágóhíd mögött. 49—459

ERŐS kifutót, árukihordót felvesz Szövetkezet, Baltazár Dezső-u. 9. 49—457

### HÁZMESTERI ÁLLÁS FÉRFI (29)

VIZVEZETÉKHEZ értő házmester felvétetik. Bethlen-u. 50. 29—241

HÁZMESTERPÁR felvétetik, Péterfia 30. 29—265

### GAZDASÁGI ÁLLÁS FÉRFI (26)

OKLEVELES gazdát és gyakorlott számtartót keresek 1400 holdas szeszgyáras szabolcsi birtokba azonnali hatállyal. Jelentkezni és tárgyalni lehet: dr Szuhay Zoltán ügyvédnél Nyiregyháza, vármegyeháza 41. 26—453

### ALKALMAZÁST KERES FÉRFI (1)

VÁLLALOK szőlők nyitását, metszését, kertek ásását, vetőmunkáit, parkok javítását. Levélhívásra házhoz megyek. Bordán Meszena-u. 9. 1741

### IRODAI NŐ (34)

NÉGY középiskolát végzett szépírású és jól számoló nő irodai munkát vállal. Fizetésmegjelöléssel „Azonnal is" jeligére a kiadóba. 34—421

GÉPÍRÓNŐT keresek azonnali belépésre. Varga ügyvéd, Szappanos-u. 3 34—260

### IPARI NŐ (35)

ÖNÁLLÓ masamódleányt teljes ellátással és fizetésse felveszek. Érdeklődni Szent Anna-u. 3. Kalapszalon. 35—1497

SEGÉDLEÁNYT és tanuló leányokat fizetéssel felveszek. Kossuth 42. 35—420

VARRÓLEÁNY felvétetik Kóvary szűcsmester-nél, püspöki palota. 5—232

KÉZILEÁNYOKAT felvesz Fábián, Kálvin-tér 11. 35—254

VARRÓLEÁNYT felveszek Poroszlay-út végén, Nádasdy 1. sz. 35—1750

### SZOBALÁNY (60)

SZOBALEÁNYT május 1-re szakácsnő mellé felveszek. Rákóczi-u 22. sz. 60—1481

### BEJÁRÓNŐ (8)

ORVOSI rendelőbe bejáró takrítónőt keresek Honvédtemető-u. 6. sz. 8—125

MEGBIZHATÓ bejárónő heti kétnapi munkára felvétetik. Kálvin-tér 11. Udvari középső lakás 8—465

MINDENES bejárónőt azonnalra felveszek. Ajtó-utca 21. szám. 8—248

BEJÁRÓNŐT napi 3 órai elfoglaltságra keres dr Papp, Hunyadi-utca 11. 8—255

ÉTKEZDÉBE bejárónőt ebédkihordásra felveszek. — Varga-u. 28. 8—209

BEJÁRÓNAK elmennék jó bizonyítvánnyal, vagy mosást vállalok. Kerezsi Katalin, Barna-utca 17. 8—1739

### SZAKÁCSNŐ (60)

SZAKÁCSNŐT, szobaleányt jó bizonyítvánnyal keresek. Jelentkezés Simonyi-út 19. 30—1747

### ALKALMAZÁST KERES NŐ (3)

FEHÉRNEMŰVARRÁST, javítást, alakítást, minden kézimunkakészítést vállalok, Kút 62 3—1638

GYERMEKSZERETŐ nevelőnő franciául beszél, többéves bizonyítvánnyal ajánlkozik. Piac-u. 87 Ábel virágüzlet. Telefon: 10-54. sz. 3—441

ANGORA jó gyapjú és kenderfonást vállalok. Szappanos-u 11. sz. 3—1749

FIATAL asszon elmenne félnapi munkára reggel 8-tól 2 óráig. Széchenyi 5. 3—403

### HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT MINDENES (30)

MINDENES szobaleány felvétetik, Mady szalon Piac 45. 30—238

ZSIDÓ rendes háztartási alkalmazottat azonnalra felveszek. Piac-utca 68. II. emelet. 30—439

FŐZNI tudó mindenest azonnal felvesz Kórósi László Magoss György-tér 13. 30—435

BENTLAKÓ mindenest jó bizonyítvánnyal, magas fizetéssel azonnalra felveszek Monti ezredes-u. 3. 30—433

EGÉSZNAPI elfoglaltságért lakást, kosztot és fizetést adok, esetleg bejárónőnek is Cegléd-u. 7. 1. ajtó. 30—423

FÉRMEKSZERETŐ mindenest, parkettthez értőt, felvesz Bakonszegi, Vígkedvű 23. 30—231

FŐZNI tudó mindenes jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik földbirtokoshoz. Jelentkezni naponta 3—4 óra közt Széchenyi-u. 45. 30—422

MEGBIZHATÓ leányt hosszú bizonyítvánnyal mindenesnek kis családhoz azonnali belépésre keresek. — Ilosvai-utca 9. sz. 30—250

JÓL főző mindenes azonnalra keres gyermektelen házaspár. Simonyi-út 14. Olsavszky ezredes 30—162

AJÁNLKOZOM mindenesnek másféléves gyermekemmel. Címet a kiadóba „Mindenes" jeligére kérem. 30—411

MINDENES, középkorú felvétetik Tóth cukrászda. 30—261

MINDENHEZ értő háztartási alkalmazottakat bentlakásra felveszek. Szorgalmast jól fizetem, megbecsülöm. Faragó-u 15. 30—1746

ZSIDÓ asszonyt vagy leányt azonnalra felveszek. Ferenc József-út 42. III. lépcső II. 12. 30—1742

### ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

RÓM katolikus gyermekszerető nevelőnőt azonnal felvesz Kórósi László, Magoss György-tér 13. 4—436

KIFUTÓLEÁNYT, megbízhatót, azonnali belépésre felveszek. Kossuth-utca 28. Laboratórium. 47—246

MUNKÁSLEÁNYOKAT felszek. Oboczki, Baranyai 12. 4—450

KISZOLGÁLÓ kisasszony felvétetik, Tóth cukrászda. 4—26.

KISZOLGÁLÓNŐ, gyakorlott, italmérő-be azonnal felvétetik, Déli-sor 29 50—410

LEÁNY bútorüzletbe jó irással mindenesnek felvétetik. Piac-u. 85. Bálint Sándornál. 4—268

EGY jó felsőruha házivarrónő kerestetik Cím a kiadóban. 4—1735

### TANULÓLEÁNY (63)

TANULÓLEÁNYOK kalapüzletbe felvétetnek. H. Vajda Rózsi, Piac-u. 56. 63—233

Jó családból való tanulóleanyok felvétetnek. Mady szalon Piac 45. 63—237

TANULÓLEÁNYT azonnalra felvesz Szűcs Erzsébet női szabó, Hatvan-u. 17. 63—259

TANULÓLEÁNYOKAT és fiút fizetéssel felvesz Molnár varroda Szent Anna-u. 8. 63—258

TANULÓLEÁNYT felvesz a Kenyeres szalon, Piac 46. 63—446

### GYERMEKKOCSI (27)

GYAKORLOTT kiszolgálónő azonnal felvétetik. Étkezde, Batthyány-u 11. 4—430

MODERN, mély, drapp gyermekkocsi eladó. Kurucutca 22. sz. 27—429

### ÜZLETI AJÁNLAT 67

NE DOBJA KI pénzét drága nyakkendőkért mert a meglevő régi nyakkendőjét tisztítom javítom, fordítom olcsón Nyakkendőüzem. Dózsa-utca 15. (Csemete-utca folytatása. 67—52 5. 5

ÜNKÖSDRE ruháját készíttesse bizalommal Tegdes úri és egyenruha szabómesternél, püspöki palota. 67—324 5. 28

GYÖNYÖRŰ kivitelben készülnek kabátok kosztümök ruhák. „Tildi" divatszalon Rákóczi tizenegy 67—52 5. 20

SZŐRMEBUNDÁKAT alakítok javítok, festek, eladok, veszek. Kővári szűcsmester, püspöki palota. 67—443 8. 2.

### ÜZLETI KERESLET 66

RÉGI törött gramofon lemezeket 6 pengőért veszek. Mayer mérnök. Kossuth u 13 szám. 66—318 5. 4

### ÉLELMISZER ITAL (18)

DIÓBÉL 500 kilógramm, vagy papírhéjú dió 1200 kg. kisebb tételekben is eladó, hivatalos áron. Szemes József kereskedő Nagyvárad Szent Péter-utca 10 18—1860

### ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

ARANYAT aranyért, ócska aranytárgyait modernre beserélem Szelecsényi, Sas u 2 sz. telefon 26-60 19—28 6. 2

ARANYAT ezüstnemüt, ékszereket napi áron vesz Takács Endorné, Piac utca 56. 19—1222 5. 20.

AUTÓ MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP (7)

OLDALKOCSIS motorkerékpár elsőrangú állapotban prima gumikka eladó Érdeklődés 12-07 telefonon vasárnap is. 7—307

IRÓGÉP eladó, Bereséni-u 10. 7—1619 5. 14

KERÉKPÁR békebeli gumikkal olcsón eladó, Kiapka utca 19. 7—448

VENNÉK jókarban levő 110-es villany borotválógépet. Hatvan 18. 7—406

FÉRFI kerékpár dinamóval felszerelve, teljesen új, eladó, Csapó-u. 83 7—1745

### HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási munkát kitűrő képzettséggel készít, Vargyas, Nap-u. 17. sz. vidékre is. 28—624 5—3

TANGÓHARMONIKA eladó. Maróthy György-u. 30. 2. ajtó. 28—434

### BÚTOR (9)

REKAMIÉK fotelek nagy választékban kaphatók Major Sándor kárpitosnál. — Péterfia u 26 9—983 6. 1

KOMBINÁLT hálók, sonyha-, előszobaberendezések legjobb kivitelben. Czellá asztalosmestertől. Boldogfalva utca 17. 9—1679 6.

HÁLÓSZOBÁKAT legolcsóbban, bizalommal csak Lőcsei bútorüzletéből vásárolhat Eötvös-utca 66. 9—1204 6. 1

SAJÁTKÉSZITMÉNYŰ kész hálószobák konyhaberendezések állandóan raktáron Kalásznál, Vár utca 2. sz. udvarban. Wiener bérház 9—263 6. 12

ÚJ modern konyhabútor eladó asztalosnál, Kis-utca 9. 9—1542

REMEK két politurozott diószekrény sürgősen eladó Szabó asztalosnál, Arany János 28. 9—239

EGY mokett hencserterítő, új, eladó, Csapó 4. Házmester. 9—464

ÚJ remaké, fotellek eladók. Homok-utca 142. Keresztépület, jobbra. 9—463

UDVARRANYILÓ szoba — azonnalra kiadó, Homok-u. 50. szám. 9—249

### OKTATÁS (56)

ALIGHASZNÁLT 32 basszusos tangóharmonika eladó, Piac-u. 10. II. 3. 28—428

OKTAT, félnapi állást vállal perfekt német-francia, zongorában középkorú keresztény érettségizett hölgy. „Gyermekszerető" jeligére. 56—178

VIZSGAI előkészületeihez segítséget nyujtok Szabóné Iskola utca 1 56—144

### TÁRS (61)

JÓFORGALMÚ kocsmaüzlethez csendes tár at keresek. „5—10.000" jeligére. 61—1730

### TELJES ELLÁTÁS 62

EGY tisztességes fiatalembert kvártélyosnak felvesznek. Nyíl utca 93. 62—264

### BÚTOROZOTT SZOBA (10)

BÚTOROZOTT szoba központban ágynemű nélkül kiadó, Hüvelyes-utca 7. 10—318

KÜLÖNBEJÁRATÚ bútorozott szoba kiadó Rákóczi-u. 43. 10—426

CSENDES bútorozott szoba korrekt úrnak vagy nőnek kiadó. Érdeklődni Péterfia [illegible] 10—[illegible]

BAROKKSTILŰ ebédlő, hálószoba kitűnő állapotban eladók, Bika bérház II. 7. Kedd délelőtt. 10—466

FOLYÓVIZES bútorozott szoba szolid úriembernek kiadó május 1-től Cím a kiadóban. 10—240

SZÉPEN berendezett szoba központban kiadó. Címeket kérem a kiadóban „Központi fűtéses" jeligére. 10—242

EGYSZERŰ bútorozott szobába férfi lakótárs felvétetik. Vörösmarthy-u. 7. sz. 10—457

BÚTOROZOTT szoba két férfinak kosztal kiadó Széchenyi 40. Emelet. 10—455

BÚTOROZOTT, udvari, különbejáratú szoba ágynemű nélkül egy úrnak kiadó. — Egymalom 7. 10—462

KÉT szoba, konyha, spájz, albérletbe butorral kiadó. Cím a kiadóban 10—419

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó egy-két úr részére Honvéd u. 33. 10—418

BÚTOROZOTT szoba ágynemű nélkül azonnal kiadó, Domb-utca 20. Ugyanott ebédlőasztal négy székkel eladó. Érdeklődni 9—12-ig. 10—424

BÚTOROZOTT szoba kiadó, Széchenyi tca 6. szám, emeleut. 10—415

BÚTOROZOTT szoba, ágynemű nélkül azonnal kiadó Bethlen utca 38 10—267

KÖZPONTBAN bútorozott szoba kiadó. Ajánlatot „Azonnal elfoglalható" jeligére a kiadóba kér. 10—266

BÚTOROZOTT szoba magános úrnak, esetleg házaspárnak központban kiadó. Ajánlatok „Központ" jeligére a kiadóba. 10—1737

BÚTOROZOTT, egészséges, különbejáratú szoba egy vagy két személynek azonnalra kiadó. Cím kiadóban 10—1736

KIADÓ bútorozott szoba ágyneműekkel magánosnak azonnalra. Faragó-u. 30. 2. sz. 10—402

### ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ (6)

EGY trafikhelyiség berendezéssel együtt eladó hadirokkant vagy hadiözvegynek. Értekezni Huszár Gáll-utca 1. 41—440

### KIADÓ LAKÁS EGYSZOBÁS (45)

SZOBA, konyhás kis lakást adok komoly házaspárnak, ki házimunkában segít. Szőlőhöz értő előnyben. Értekezni csak délután 3-tól Andrássy-út 79. 45—432

EGYSZERŰBB gyermektelen házaspárnak udvarra nyiló szobát adok, a házfelügyeletért és kevés kerti munkáért kertegben. — Cím a kiadóban. 45—263

EGY modern szoba bútor nélkül május 1-re kiadó. — Kölcsey-utca 16. szám, földszint. Érdeklődni lehet 24-48 telefonon is. 45—404

### RÁDIÓ (58)

EGY 4+1-es Telefunken rádió eladó, Teleki 38. 58—437

KÉTLÁMPÁS igen prima E. K. A. rádió eladó. Csapó utca 83. 58—1744

ELADÓ egy 3+1 Standard rádió Serpeségi-u. 8. Keresztépület. 58—1733

### ÉPITKEZÉSI ANYAGOK (20

BONTÁSBÓL kikerült téglát, kerítésanyagot (lécet, sodronyt) keresek megvételre. Címet e lap kiadóhivatalának péuztárbo kérem leadni. 20—1989 vv.

ELADÓ egy vasrollos két szárnyú üveges üzleti ajtó, egy kétszárnyú nagykapu. Szent Anna 58. Ugyanitt veszek kétméteres spaletire való vasalást. 20—391

ÉPITKEZÉSI állványo', óvóhely beépítéséhez is felhasználható faany gok, kötelek, építkezési szakkönyvek, egy Richer Prezicion VI-os körzőkészlet eladó Andaházy 6. 20—392

### INGÓSÁG VÉTEL VEGYES (37)

AKTATÁSKÁT jókarban levőt, jó békebeli minőségben veszek. Cím a kiadóhivatalban. 37—58

BENDORFI 6 személyes evőkészletet keresek megvételre „Alpacca" jeligére. 37—346

### INGÓSÁG ELADÁS VEGYES (36)

EGY kétkerekű kézikocsi, egy 2+1 lámpás rádió és két anyanyúl. Csillag 66. 36—444

GYAPJÚTAKARÓ, hencserterítőnek vagy szőnyegnek alkalmas, eladó, Eröss Lajos-u. 24. 36—425

EGY fehér és egy szürkegránit sírkő eladó Rákóczi utca 18. 36—235

FINOM gyermekjátékok eladók, Bíró Zsuzsi, Postakert utca 3. 36—417

ORVOSI rendelőbe is alkalmas békebeli minőségű jókarban levő linoleum, háztartási tárgyak eladók. — Megtekinthető kedden, szerdán este hatig Domb-utca 10. Alsó csengő. 36—1743

### HASZNÁLT RUHA, CIPŐ (69)

JÓKARBAN levő öltöny és egypár cipő eladó. „Cipő" jeligére. Cím a kiadóban. 69—1734

FÉRFI tavaszi kabát, új, eladó Burai szabónál, Zöldfa utca 2. 69—368

ELADÓ alighasznált sötétszürke férfiruha és bőrtalpú 44-es férfi erős cipő, Nap-u. 69—1751

**Kertészetre**
**kiadó 6 hold, melyből 3 hold kiválóan alkalmas. A várostól 5 km-re. Vasút bent van a telepen.**
**TÓTFALUSSY,**
**Cegléd-u. 7. sz.**

### CSEREÜZLET (11)

KOTLÓT, kakast, tengerit, szárat kaphat tengeriért Széchenyi-, 74 alatt. Ugyanott bejáróné felvétetik. 11—456

KERITÉS drótot adok tejért szalonnáért, Bíró, Postakert utca 3 11—416

### VEGYES (68)

TEHENET tejhaszonért — azonnalra kiadok. Érdeklődni Éden vendéglő. 68—405

### GAZDASÁGI TERMÉNY (25)

ÉVELŐ phlox és iryrztövek 80 fillérért kaphatók. Domokos Lajos-utca 6. szám.

FÜGEFÁT vegyen udvarába, kertjébe, szép díszta és értékes gyümölcsöt is terem. 25—767 vv.

BURGONYA, xetnivaló és csertésnek való, eladó Miklós-u. 36. 25—244

BURGONYA, vetnivaló és csertésnek való kapható, Rákóczi-u. 3. 25—251

literesig. Javítások gyorsan készülnek. Nap utca 4. 24—257

FEJNI tudó mindenes nőt, férfit, gazdaságba felveszek bentkosztra Ugyanoda tehén és disznó őrzésre gyereket, vag örzget, Bellegelő 57 sz. Acsádi út mentén. 26—414

LÉTAI-ÚT 20 szám alatt egy diófa eladó 35 centi átmérettel. 25—1729

### GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök kocsik, szekerek, alkotrészek állandóan raktáron. Árúsit, beceserél, vásárol vi Nagy János, Hatvan-utca 41. sz. Telefon: 26-19, 14—27. 6—5

EGYLOVAS könnyű sárga kocsi eladó, József kir. h.u. 16. sz. 24—412

ELADÓK permetezőhordók, légvédelmi dézsák, vizes és boroshordók 50—600

ELADÓ egy lószerszám bőristránggal, böröud, Piac 79. Földszint. 24—408

### INGATLANFORGALMI IRODA (40)

MARTINKÁN félhold gyümölcsösnek való egy szoba, konhás lakással alkalmi vétel. — Város legjobb helyén adómentes villalakás, beköltözhető, sürgősen eladó — Szovátai-út mellett 7 hold elsőosztályú föld. Patay iroda, József kir. herceg-u. 8. 40—1740

**Bulyovszky Borhála**
**F. M. engedélyes.,**
**Kossuth-utca 13. szám.**
Széchenyi-kertben beköltözhető villa.
Árpád-térnél 2 rendbeli úrilakással emeletes ház.
Nagy választékban eladó földek, telkek.
Keresek megbízóim részére kisebb-nagyobb beköltözhető házakat. 40—461

### ELADÓ FÖLD (15)

NÉGY és fél hold föld tanyával az Elepen 105. szám eladó. 15—1738

### ELADÓ ÁLLATOK 14

TENYÉSZKAKAS, sárga szép, nagy, fajtiszta. Hatvan-u. 24. 14—1870

ELADÓ négy drb háromhónapos malac. Eötvös 80. 14—234

KÉT mangalica süldő eladó. Értekezni délutánonként Lorántffy-u. 42. 14—245

Szerkesztésért felelős:
PÁLFI JÓZSEF.
Kiadásért felelős:
IFJ SZIGETHY GYULA
főszerkesztő, h. igazgató.
Kiadja és nyomja:
TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.
Műszaki vezető:
SZIGETHY KÁROLY.